

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV
35 letGLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Prva šola iz referendumskega programa

Selca - V nedeljo so v Selcih odprli novo šolo. Zgrajena je v predelni meri s samoprispevkom in sredstvi krajevne skupnosti ter delovnih organizacij Selske doline. Hkrati je šola v Selcih prvi objekt, zgrajen s pomočjo sredstev občinskega samoprispevka, ki so ga v škofski občini izglasovali pred dobrima letoma.

Potreba po novi šoli pa se je v Selcih kazala že veliko prej. Tudi pripravljenost domačinov, da bi pomagali pri gradnji, se je tudi že leta 1960 so krajanji zahtevali, da se začetek izkazala, vendar se je vedno zapletlo, da do gradnje ni prišlo. Leta 1975 so krajanji zahtevali, da v Selcih zgradi nova šola, vendar je bila gradnja odložena in stara šola obnovljena. Končno so domačini zborih krajanov leta 1975 sklenili s pomočjo krajevnega samoprispevka zgraditi šolo in so gradnjo vključili v srednjeročni program krajevne skupnosti za obdobje 1976-80. Po predračunu naj bi šola veljala 7,4 milijona dinarjev. Izobraževalna skupnost občine bi prispevala milijon dinarjev, skupnost otroškega varstva 1,5 milijona, krajevna skupnost s samoprispevkom milijon in organizacije združenega dela Selske doline v letih 1978-82 po 0,5 odstotka od bruto osebnih dohodkov ostali del. V letku leta 1979 je bilo vse pripravljeno za gradnjo, vendar pa je zaradi podražitev in zaradi

razširjenega programa gradnje vrednost nove šole povzpela na 41,7 milijona dinarjev in seveda prej zbrana sredstva nikakor ne bi zadostovala, zato so jo vključili v novi program občinskega samoprispevka. Občinska izobraževalna skupnost je tako prispevala za šolo 4,6 milijona, skupnost otroškega varstva 7,9 milijona dinarjev, občinska komunalna skupnost 1,08 milijona, krajevna skupnost 1,5, organizacije združenega dela 7,5 milijona dinarjev in iz občinskega samoprispevka je bilo danih 15,8 milijona dinarjev. Slovenska izobraževalna skupnost je prispevala 3,3 milijona in občinska skupščina 10 milijonov dinarjev kredita. Tako je šola v celoti veljala 47 milijonov dinarjev. V njej je 1.438 kvadratnih metrov uporabnih površin: štiri učilnice, telovadnica, prostori za otroški vrtec in prostori za dejavnost krajevne skupnosti. Šola je grajena tako, da jo bodo lahko dozidali v popolno osemletno šolo, če se bo pokazala potreba.

Šola v Selcih je prvi objekt, zgrajen s pomočjo občinskega samoprispevka, hkrati pa tudi velika delovna zmaga krajanov in delovnih organizacij Selske doline, ki so se dolga leta prizadevali za novo šolo. Kako pa je z drugimi, predvidenimi gradnjami?

Predsednik občinske skupščine Matjaž Čepin je poudaril, da so bile ob odločanju za referendumski

program razmere bistveno drugačne od sedanjih, predvsem pa niso bili znani trije elementi, ki bodo nedvomno vplivali na potek gradnje: izpadla je soudeležba bančnih kreditov in sredstva republiške izobraževalne skupnosti, cene gradbenih storitev rastejo hitreje kot osebni dohodki in pojavila so se določena dela, ki niso bila predvidena. Gre za šolo v Solski ulici v Škofji Loki, katere obnova bo veliko zahtevnejša, kot je bilo predvideno. Tako je sredstev za približno dve tretjini referendumskega programa. Vendar, je poudaril, mora biti osnovno izhodišče v tem, da je potrebno program, tak kot je, zadržati s tem, da ga bo potrebno delno prestaviti v naslednje srednjeročno obdobje. Prav gotovo pa je, da bo šolstvo v tem razdobju ena redkih, če ne edina negospodarska prioriteta v občini.

L. Bogataj

Omejena rast osebnih dohodkov

Radovljica - Radovljiški izvršni svet je obravnaval tudi rast sredstev za osebne dohodke in se dogovarjal o stopnji njihove rasti v negospodarstvu. Po podatkih Službe družbenega knjigovodstva je v prvem polletju bruto osebni dohodek za 32 odstotkov večji v primerjavi z lanskim, dohodek na zaposlenega večji za 29 odstotkov, primerljivi pa za 27 odstotkov. V globalu bi se dohodki smeli povečati le za 25,6 odstotka, torej so Radovljičani določilo prekorajši skoraj za sedem odstotkov.

Dogovori znova niso bili izpolnjeni. Počasi pa se bo treba sprijazniti s tem, da gospodarsko stanje sili k omejevanju osebne porabe in da je pritisk na osebne dohodke vse večji. Letos bodo smeli biti v gospodarstvu izplačani 17 odstotkov večji osebni dohodki glede na povprečje lanskega prvega polletja. V negospodarstvu je ta odstotek 14,6 odstotka, za upravne organe, družbenopolitične organizacije in delovne skupnosti skupnih služb pa 12,6 odstotka. Ta stopnja velja do novembra, ko bodo na podlagi podatkov devetmesečnega gospodarjenja spregovorili o novih številkah.

Na eni od prihodnjih sej bo radovljiški izvršni svet govoril tudi o kršiteljih, ki so občinsko povprečje prignali do tako visokih števil. D. Z.

Od setve je odvisna žetev

Jasno je, da Jugoslovani lahko pridelamo dovolj žita za lastne potrebe. Vendar za to ni potrebno širiti površin posejanih s pšenico, prizadevati se je treba za čimvišje hektarske donose in za čimbolj organiziran odkup. Letošnja izkušnja kaže, da samo visoka cena ne spodbuja odkupa, temveč je potrebno prodajo pšenice predvsem dobro organizirati.

Letos smo pridelali 5,6 milijona ton pšenice, kar pomeni, da smo izpolnili 99 odstotkov plana, odkupili pa smo jo še 46 odstotka ali natančneje 2,56 milijona ton. Od 600.000 do milijona ton pšenice bo končalo v jastih za živino. To je posledica docela neurejenih odnosov na trgu s koruzo in živinsko krmo, kar ima za posledico, da pšenica, kljub visoki odkupni ceni, ki v Vojvodini kar za 50 odstotkov presega proizvodne stroške, ostaja pri kmetih, namesto v silosih.

Hkrati so se že začele priprave na novo setev. Prihodnje leto je treba pridelati 6 milijonov ton pšenice in jo 55 odstotkov odkupiti. Da bi dosegli takšen pridelek, jo bo treba posejati na 110.000 ha več kot lani. Te lepe načrte ovira cela vrsta problemov. Lahko začnemo že s tem, da primanjkuje strojev za obiranje koruze in drugih poljščin, ki morajo biti pravočasno pospravljeni s polj, da je lahko setev pšenice pravočasno opravljena.

Prav nič obetavni tudi niso podatki, da ni surovin za gnojila, ker nekatere tovarne zaradi pomanjkanja surovin ustavljajo proizvodnjo. Tako novosadska tovarna ne dela več, podobno pa napovedujejo tudi tovarne umetnih gnojil v Prahovu in Subotici.

Ker bi bil s tem naš tretji zeleni plan resno ogrožen, je izvršni svet že sprejel sklep, da se za potrebe kmetijstva odobri uvoz za 80.000.000 dolarjev in sicer naj bi uvozili potreben repromaterial, semena in rezervne dele za stroje. V kratkem pa bo tudi znana cena pšenice prihodnje leto.

Razen tega bo potrebno letos poskrbeti tudi za čimvečji odkup koruze, ki bo očitno bogato obrodila. S tem bi ublažili motnje v preskrbi z živinsko krmo in poskrbeli za že hudo ogroženo živinore-

Pred nami je jesenska in za njo še spomladanska setev. Sedaj je pravi čas, da začnemo bitko za kruh, vendar ne le za pridelovanje pšenice, temveč vse hrane.

L. Bogataj

Novi metri asfalta - V Podbrezjah so uresničili prvo nalogo iz programa, za katerega so se krajanji odločili ob sprejemu samoprispevka na referendumu septembra 1980. leta. Iz približno 1,6 milijona dinarjev doslej zbranih sredstev so okrog milijon dinarjev porabili za asfaltiranje skoraj pol kilometra dolge krajevne ceste od mosta čez Tržiško Bistrico proti Dolenji vasi. Se prej so tod ob pomoči kranjske komunalne skupnosti uredili kanalizacijo. (S) - Foto: S. Saje

Bo nujna ostrejša prisila

V desetih letih se je prometna varnost izboljšala v domala vseh evropskih državah, pri nas pa število prometnih nesreč in zlasti število mrtvih v njih dokazujeta, da je na tem področju še vedno premalo storjenega

Številne prometne nesreče, ki terjajo smrtno žrtve, hude posledice ali še najmanjše zlo, materialno škodo, so bile v zahodnem svetu dovolj tehtna spodbuda k drugačnemu ravnanju v prometu. Ostrejši nadzor in težje kazni za prekrške se v zadnjem desetletju tudi kažejo na manj črni podobi prometnih nesreč in na zmanjšanjem številu mrtvih. V domala vseh državah evropskega zahoda je viden osip. Medtem ko jim v Avstriji, Franciji, Italiji in Veliki Britaniji uspelo za petino znižati število smrtnih žrtev, na Danskem, Švedskem in v Nemčiji pa skoraj za polovico, jugoslovanska slika ostaja enaka. Kar za 49 odstotkov več mrtvih je bilo na naši cestah od začetka do konca minulega desetletja. V Sloveniji številka ni tako drastična. Za 19 odstotkov je od 1970. leta naraslo število mrtvih v prometnih nesrečah.

Na podlagi podobne primerjave bi lahko spregovorili tudi o Gorenjski. Na voljo so nam sveži podatki letošnjega polletja, ki v primerjavi z enakim obdobjem lani niso nič kaj razveseljivi. Saj ni treba, da bi šteli mrtve, dovolj zaskrbljujoče je že število nezgod.

Kar 248 jih je bilo, 10 odstotkov več kot lani. V velikem porastu je primerjavi z lanskim polletjem je število hudo in laže poškodovanih, število mrtvih pa je k sreči v upadu. Govorimo o prvem polletju, prvi mesec drugega pa je število smrtnih žrtev bistveno dvignil. Varnostne

razmere v prometu torej niso na zavirljivi ravni.

Na Jesenicah je število prometnih nezgod poraslo za 19 odstotkov, v Kranju za 9, v Škofji Loki za 29 in v Trzinu za več kot polovico v primerjavi z enakim obdobjem lani. Le Radovljica je zabeležila 15-odstoten upad. Podatki potrjujejo, da je tudi angažiranost milice glede prometne varnosti večkrat prešibka, očitati pa je tudi slabo označenost cest.

Recept za varnejše prometne razmere, manj nesreč in ublažitev posledic je torej znan. Treba je poostri nadzor miličnikov na cestah, če že občan sam ni pripravljen ničesar storiti za svojo varnost.

D. Z. Zlebir

Izgradnja skladišča živil - V Naklem grade delavci kranjskega radbinca objekt, v katerem bo na okrog tri tisoč kvadratnih metrih površine skladišče občinskih blagovnih rezerv. Približno 90 milijonov dinarjev uredna naložba občinske skupščine in delovne organizacije živila-Central iz Kranja bo uresničena predvidoma do konca letošnjega novembra. Med drugo etapo izgradnje naj bi v stavbi pridobili delavci živil prav tolikšne skladiščne površine. (S) - Foto: S. Saje

PO JUGOSLAVIJI

ČIMPREJ VRH NEUVRŠČENIH

Član predsedstva SFRJ Radovan Vlačković se je v soboto vrnil iz New Delhija v Beograd. Mudil se je na uradnih in prijateljskih obiskih v Bangladešu, Nepal in Indiji, kjer se je pogovarjal s tamkajšnjimi voditelji. V vseh pogovorih so obojestransko opozarjali na zaskrbljujoči položaj v svetu, zlasti zaradi oboroževalne tekme, uporabe sile ali groženj v mednarodnih odnosih, nasprotij med vesilama ter blokovske politike. Kot je izjavil ob prihodu v Beograd, se je v vseh pogovorih odrazilo skupno stališče, da je politika neuvrščenosti edina, ki zagotavlja reševanje svetovnih spopadov po mirni poti in enakopravno sodelovanje. Zato je nujno potrebno rešiti probleme, s katerimi se srečuje gibanje neuvrščenih in čimprej pripraviti sedmo konferenco na vrhu.

20. MEDNARODNI KMETIJSKO-ZIVILSKI SEJEM

Več kot 600 domačih in kar 140 tujih proizvajalcev hrane, kmetijskih sredstev, mehanizacije in strojev ter trgovskih organizacij, razstavlja na letošnjem mednarodnem kmetijsko-zivilskem sejmu v Gornji Radgoni. Posebno pozornost sta pritegnili razstava konj in tradicionalna živinorejska razstava.

POČASNEJŠA GRADNJA ELEKTRARN

Zaradi pomanjkanja denarja na gradbiščih elektrogospodarstva že več let ni več takšnega vrveža, kot bi pričakovali. V tem srednjeročnem obdobju manjka za gradnjo elektroenergetskih objektov 2,6 milijarde dinarjev. Razpoložljivi denar zadošča za dokončanje jedrske centrale v Krškem in za izgradnjo ljubljanske toplotne. Upočasniti je treba gradnjo vodnih elektrarn v Solkanu in v Mavčičah, gradnjo elektrarne Ugljevik v BiH in gradnjo novega agregata v elektrarni Kosovo B pa prestaviti na prihodnje leto.

VEČ POLJ

Letos smo v Sloveniji zagotovili dovolj denarja za melioracije 18 tisoč ha močvirne zemlje, na katerih bomo kmalu pridelali dodatne tone hrane. Usposobljenih pa je že več kot 20 tisoč ha zemljišč. S tem bomo deloma nadoknadili izgubo več kot 40.000 ha najboljše zemlje, ki smo jo pozidali v preteklih desetletjih.

Na Robežu pod Malim Obirjem so koroški Slovenci v nedeljo proslavili 40-letnico prve partizanske bitke na koroških tleh. O pomenu partizanskega in narodnostnega boja sta spregovorila dr. Marjan Sturm, sodelavec Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu in predsednik Zveze slovenskih organizacij Koroške Feliks Wieser, zbor pa sta pozdravila tudi Janez Wutte-Luc, predsednik koroških partizanov in general polkovnik Franc Poglajen-Kranjc, narodni heroj, ki je vodil prvi partizanski boj na Robežu. Slovesnosti se je udeležil tudi jugoslovanski generalni konzul v Avstriji Marko Kržišnik. — Foto: D. Dolenc

Ob 40-letnici prve bitke partizanov na avstrijskem Koroškem na Robežu

Dragocena pomoč vsakogar

Prišli so od povsod: iz Podjune, Roža, od Zile, izpod Obirja, Pece, Zingarce, z one strani Drave. Skoraj vedno eni in isti obrazi. Le mladi, se mi zdi, prihajajo drugi. Kjerkoli na Koroškem proslavljajo svoj zgodovinski praznik zavedni Slovenci, pridejo. Vsak tak shod je njihovo srečanje, je vsakič znova potrditev njihovega slovenstva, je njihov praznik.

Tudi na Robežu jih je prišlo v nedeljo veliko. Stirideset let je minilo od 25. avgusta leta 1942, ko so na Koroškem prvič zapokale partizanske puške. Kranjčev bataljon se je ustavljal prav na robu gozda nad Lesjakom v Robežu, pod Malim Obirjem. Čez zasedene Karavanke se je prebil skozi nemške obroče, da bi potem s te strani nadaljeval pot na Štajersko. Na svoji poti skozi Srednji kot, Sela in tu skozi Robež je s svojo prisotnostjo, svojo odločnostjo, boriti se do zadnjega moža za svobodo, če je treba, prebujajoči Koroški dal svoj pečat, dvignil med ljudmi osrnan Kravank navdušenje za oboroženi upor in jim dal vedeti, da bo nacistični okupator pregnan le z organiziranim, oboroženim bojem.

Na Robežu jih je dohitela četa esesovcev, ki so jih poslali iz Celovca. Borce so presenetili, ko so stali v stroju. Le za trenutek so se zmedli. Potem so se z glasnim jurijem poglajali za sovražnikom. Kakšno uro in pol je trajal boj med smrekami. Najmanj deset mrtvih so tedaj imeli Nemci in več ranjenih. Padla sta dva partizana. Skozi Robroco so drugi dopoldan odkorakali proti Lobniku in v vasi nad njim. Po dva mitinga so

imeli na dan med koroškimi Slovenci. Povsod so jih sprejemali kot svoje.

Boj, ki so ga bili Koroški Slovenci tedaj, še ni končan. Še vedno se bore za svoje narodnostne pravice, kajti cilj nacionalistov in neonacistov, ki še vedno vplivajo v avstrijski družbi, je počasna asimilacija in germanizacija Slovencev. Še vedno jim kratijo osnovne pravice, ki jim grede iz člena 7. Živ primer je zavračanje slovenskega pisanja v Velikovu, v Žitari vasi, v tem, da odklanjajo slovenski otroški vrtec v Bistrici v Rožu, v Celovcu na postaji nočejo razumeti slovensko, ne na radiu, ne na televiziji. Povsod se sklicujejo le na zakon o narodnostnih skupinah... Trditve avstrijskih voditeljev, da je koroško vprašanje rešeno, so neodgovorne, je v svojem govoru poudaril Feliks Wieser, predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem in vedno znova se potrjuje, da niso sposobni reševati problemov koroških Slovencev. Na naši poti potrebujemo slehernega posameznika, je poudaril, na vsakem koraku moramo zahtevati enakopravnost našega jezika in naše kulture. Slovenski jezik morajo govoriti v vseh občinskih hišah, na vseh glavarstvih, kajti tam žive tudi od naših davkov!

Tudi ta, kot vse proslave koroških Slovencev, je izzvenela v nenehni upor in borbo za narodnostne pravice, vse dotlej, dokler ne bodo uresničeni prav vsi člani meddržavne pogodbe o narodnostnih manjšinah. Zavedajo se, da bo ta boj še dolg in trd, vendar popustili ne bodo nikoli! D. Dolenc

Plan je odgovornost do dogovorjenega

Radovljica — Družbeni plan je dokument, o katerem so razpravljale vse občine. Ko so pred letom in pol načrtovali srednjeročni razvoj, namreč niso bili dovolj dolgoročni. Tudi Radovljicane so presenetile drugačne razmere. Zaradi nujnosti deviznega poslovanja morali izkoristiti rezerve, ki jih še ponuja gospodarstvo. V dopolnjevanju srednjeročnega načrta bodo morali biti kot vsi skromnejši v investicijah in razsodnejši v sredstvih, ki jih namenjajo družbeni dejavnosti. Zahtevnejši pa do svojih proizvodnih načrtov. V obdobju, ko devize narekujejo tempo proizvodnje, bo slednje brez pritegnjenega pasu in kar se da velike produktivnosti težko doseči.

Zlasti od temeljnih nosilcev razvoja občine se zahteva več odgovornosti. Veriga in Lip imajo posled še večje obveznosti, zlasti kar zadeva izvoz. Če se že ne povečuje stopnja izvoza, se vsaj povečuje pokritje izvoza. Slednjemu dopuščajo le še 2-odstotno rast (v primerjavi z lanskim polletjem, ko je bila 3-3odstotna). Večina voza resda odpade na letošnje polletje. Tudi kar zadeva naložbeno dejavnost, je seznam precej šibkejši. Odobrava pa zgolj tiste investicije, ki se nanašajo na zdravljenje v reprojekcije, oziroma predvideva združevanje deviznih sredstev. Turističnemu gospodarstvu dopuščajo nekoliko bogatejšo naložbeno dinamiko kot drugim, saj je v radovljiški občini eden glavnih ustvarjalcev deviz. Vendar iz turizma še niso iztisnili vsega.

Prav tako kot v turizmu so rezerve še v tekstilni industriji, iz katerih zanimive pa postajajo tudi manjše organizacije združenega dela, ki doslej niso upoštevali kot možne člene v mednarodni delitvi dela.

Vprašanje spremenjenega družbenega plana za naslednjih pet let pa se ne nanaša le zaradi spremenjenih gospodarskih pogojev, ki zadajajo občinskemu gospodarstvu boleče neznanke, temveč tudi zaradi ker gospodarstvo le ni bilo sposobno uresničiti zastavljenih ciljev. V zvezi s to platjo medalje se zavzavlja novo vprašanje funkcije družbenega plana. Ko ob času občinski organi in delovne organizacije tehta številke in jih popravljajo novim razmeram v prid, nikoli ne postavijo vprašanja odgovornosti — zakaj napisano ni uresničeno, kdo je temu kriv in kaj velja storiti, da se to v prihodnosti bo ponovilo.

Razprave o dokončnih spremembah in dopolnitvah družbenih planov se končujejo. Na vrsti naj bi bilo izvajanje. Ali pa bodo ob znova sestanki za nova določila in nove številke? D. Z. Zlebir

Naložbena suša

Kamnik — V kamniškem Alpremu že lep čas ne pomnijo investicije. Zadržani, vendar ta precejšnija, je bila v obrat na Bakovniku, ko so leta 1977 od propadle Utokove tovarne gumene obutve odkupili zemljišče in na njem zgradili obrat za izdelavo zunanjih fasad in predelnih sten. Na Bakovniku nameravajo v bodoče širiti, če se bo spriči širšega proizvodnega programa pokazala potreba in če bo seveda čas kaj bolj naklonjen naložbam.

tako imenujemo, je namreč trajana. V majhnem prostoru moč delati, zato so se preselili na dvorišče, kjer pa so odvisni od vremena. Zdaj sta v Alpremu slena le dva lakirca, ki sta komaj delu. V obstoječih prostorih namreč več ne more delati, tudi težnja delavcev po delovnih pogojih.

Trenutno jim naložbena usoda ni nič kaj mila, čeprav ne razmišljajo o veliki investiciji. V mislih imajo naložbo v sodobnejšo tehnologijo, kajti proizvodnje zaenkrat še ne nameravajo širiti. Glede na rezultat, ki si ga obetajo od naložbe (kvalitetnejša in lažja proizvodnja ter usmerjanje izdelkov v izvoz), je slednja več kot upravičena, vendar se ob novih pogojih na tem področju bojijo, da so padla skozi sito. Obdobje je namreč kar najmanj naklonjeno vsem mogočim obnovam in prenovam, saj so take naložbe kar povprek odžagane, zato so tudi v Alpremu komaj drzno upati, da njihov predlog ugodno preživel presojo republiške komisije. Posebno radi bi izpeljali investicijo v lakirnico. Stara lakirnica, če naj jo sploh

Po novem bo pri naložbi večana udeležba lastnih sredstev, terjale bodo več gotovine, zato Alpremu radi načrtovane izpeljali. Na voljo imajo 30 milijonov dinarjev. O njihovi naložbi republiška komisija za investicije sodila septembra.

Trenutno pa imajo še en predlog. Zaradi obrata na Bakovniku prvi zainteresirani za gradnjo nove toplotne in so bili pripravljeni nastopiti kot sovlagatelj. Slovenski lovniče zaradi skupnih načrtov predvidevali, skupne pa zdaj kaže, ne bo. Sedanja za trenutno potrebo sicer še zadošča. Za letošnje računajo, da se bo sedemdeset organizacij lociranih v industrijski coni, vendarle odločilo za vlaganje, kajti v nasprotju meru bo moral Alpremu zgraditi toplotni objekt, primeren svetlobnim potrebam, kar pa v času investicij ne bo ravno hvaljetno.

Nujen večji izvoz

V SOZD Iskra so v prvem polletju dokaj dobro poslovili. Imajo letos celo manj izgub kot lani — Čeprav so izvoz izdelkov petino več kot lani, plana niso dosegli — V vseh temeljnih delovnih organizacijah se morajo zavedati, da je izhod večjem izvozu

V sestavljeni organizaciji Iskra so s proizvodnjo v prvem polletju zadovoljni, le izvoz je bil nekaj pod planom. V prvem polletju so sicer izvozili za 21 odstotkov več kot lani v enakem času, vendar so dosegli le 43 odstotkov letošnjega planiranega izvoza. To postavlja pred celoten kolektiv in vse Iskrine tovarne velike obveznosti v drugem polletju, ki pa bodo še težje uresničljive zato, ker se bodo na jesen začele čutiti posledice zakona o razpolaganju s konvertibilnimi devizami. To pomeni, da se bodo v marsikateri tovarni srečali s pomanjkanjem materialov za proizvodnjo, zlasti tistih iz izvoza.

dohodka pa so dosegli 4,9 milijard dinarjev ali 47,7 odstotka letošnjega plana. Povečanje v primerjavi z lanskimi šestimi meseci pa je znašalo komaj 13,3 odstotka.

Tudi porast osebnih dohodkov bil v skladu z resolucijskimi določili. Tako je bilo za osebnih dohodkov v prvem polletju izplačanih milijarde dinarjev, kar predstavlja polovico letnega plana. V primerjavi z lanskimi prvimi šestimi meseci pa so porasli za 32 odstotke.

Akumulacija je znašala 1,4 milijarde dinarjev ali 42 odstotkov letošnjega plana, vendar pa je bila za četrtino manjša od akumulacije lanskega prvega polletja. V primerjavi z lanskimi prvimi šestimi meseci je akumulacija je porasla za 23 odstotke.

V prvih mesecih so v sestavljeni organizaciji združenega dela Iskra dosegli 26,3 milijarde dinarjev celotnega prihodka ali dobrih 48 odstotkov letošnjega plana. V primerjavi z lanskim enakim obdobjem se je prihodek povečal za dobrih 23 odstotkov. Tudi dohodek se je gibal v predvidenih okvirih in je znašal 7,7 milijarde dinarjev. To predstavlja skoraj polovico predvidenega letošnjega dohodka, bil pa je za slabih 23 odstotkov večji od lanskega. Čistega

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Težave brucov

Na obe slovenski univerzi se je z Gorenjske prijavilo 916 študentov za redni študij, 313 pa kot študenti ob delu. Kakor vsi bruci, je tudi 1200 gorenjskih brucov odgovorilo na vrsto vprašanj, ki jih je analiziral Center za razvoj univerze.

Gorenjce bi lahko imenovali tudi potujoče študente, saj se jih kar 62 odstotkov namerava voziti na višje in visoke šole. To je trikrat več od slovenskega povprečja, kjer je vozačev le petina. Očitno sta zlasti Kranj in Skofja Loka tako blizu Ljubljane, da gre večina na avtobuse ali na vlake, precej pa je tudi vozačev iz ostalih gorenjskih občin. Okoli 8 odstotkov gorenjskih brucov bo poiskalo domovanje med študijem pri sorodnikih in znancih, prav toliko v podnajemniških stanovanjih, 16 odstotkov pa bo preizkusilo srečo s sprejemom v študentske domove.

Težave z domovanjem med študijem so v primerjavi z drugimi regijami, — razen ljubljanske in mariborske potemtakem blažje za gorenjske študente, če seveda odmislimo vsakodnevne vožnje, ki pa zlasti na daljših relacijah najbrž niso prijetne, razen tega pa vzamejo precej časa.

Gorenjske organizacije združenega dela so za prihodnje študijsko leto razpisale 108 kadrovskih štipendij za višje šole in 205 za visoke šole, skupaj torej 313 štipendij za študentsko populacijo ali 27 odstotkov več kot lani. To je kljub vsemu ugodno, če vemo, da je letos v Sloveniji razpis pomembno krajši kot lani. Vendar pa je z druge strani jasno, da pomeni celoten razpis kadrovskih štipendij za višje in visoke šole komaj dobro tretjino prijavljenih brucov (313:916). Matematično bi torej dve tretjini brucov ostalo brez kadrovske štipendije, ostalo pa jih bo dejansko še več, ker moramo upoštevati še takomenovano strukturo neskladnosti med vpisom in sestavo štipendij ter z dejstvom, da bodo za štipendije kandidirali še študenti višjih letnikov.

Nič boljše ali še slabše se bo glede gnotne in družbene podpore godilo študentom ob delu. Večkrat smo že zapisali, da njihovo število in delež v zadnjih letih očitno presiha. Letos je prijav že preko sto manj kot lani, njihov delež med vsemi bruci se je v štirih letih znižal s 40 na 25 odstotkov.

Razlogi za takšen upad so številni in jih ne kaže poenostavljati. Vendar pa naj jih vsaj delno osvetlijo odgovori študentov ob delu, ki so se prijavili za študij v šolskem letu 1982-83. Med njimi je le 9 odstotkov študentov, za katere bo študijske prispevke dala v celoti delovna organizacija, kjer so zaposleni. Prav takšen delež bo tistih srečnežev, kjer si bodo stroške razdelili. Zamisliti se moramo ob podatku, da se bo domala tri četrtine vseh študentov ob delu šolalo na lastne stroške.

Na osnovi tega sicer ne moremo sklepati, da je vsem organizacijam združenega dela študij ob delu in iz dela deveta skrb, saj imamo tudi na Gorenjskem zgledne primere. Očitno pa je, da mnoge organizacije pod težo gospodarskih razmer in »kalkulacij« z rednim prilivom diplomantov zaenkrat v študiju ob delu vidijo nepotrebno konkurenco rednemu izobraževanju in hkrati posej, ki ne daje otipljivih učinkov. Franc Belčič

Anton Plemelj:

Umetnost naj pride v vsako hišo, čeprav skozi zadnja vrata

Za tistega navca sem ga imela, ko sem si ogledala nekaj malih grafik, ki jih je prinesel na ogled na škojloški izseljeniški piknik: velike oči in prsi matere z otrokom, kmetica, ki žanje žito, kmet s klobukom in ogromnimi stopali, ki seje, ki orje s konjem in volom, potnik s palico, ki v bisagi nosi cvetove. Čista naiva, bi rekel, če bi videl njegova dela.

Ce pa se sprehodiš po njegovi hiši Brezjah za cerkvenim zidom, najdeš v Antonu Plemlju vse kaj drugega. Ne navca, temveč prej nadrealista, ki ima v svojih delih poleg naive, ki je vseeno prisotna, polno fantastike in simbolike. Ne-

erotične privide. Njegova dela so polna napetosti, dinamike, čutne erotike. Pri njem ni praznih površin...

Blizu petdeset samostojnih in še več skupinskih razstav od leta 1966 pa do danes priča, da je slikar sredi kulturnih dogajanj. Želi si razstav, želi poštene kritike, ki potrjuje njegova prizadevanja in hotenja - ali pa tudi ne. Rad bi, da bi vsak v njegovi sliki našel svojo razlago. On ima svojo, toda zanimivo je tisto, kar drugi mislijo o njegovem delu. In če je ljudem od vseh del na razstavi všeč samo ena slika, je vesel. To je njegov uspeh. Se veči, če si neko

brstenju, življenju in nehanju. Morda bodo Brezje nekoč dobile z njegovo hišo galerijo v malem. Morda bo postala nekoč brezjanska posebnost, čeprav danes natakar v bližnji gostilni še ne ve za Plemlja.

Malokdo bi v manjši čokati postavi, v modrih očeh, umetniško dolgih lasih in že siveči bradi našel nekdanjega oficirja JLA. Pa vendar je Anton Plemelj, Blejec po rodu, prav kot oficir v Beogradu začel s slikanjem. 1956 se je vpisal v amatersko likovno skupino. Deset let je bil med njimi, zadnja štiri leta je skupino celo vodil. Veliki likovniki so izšli iz te skupine, ki so danes v jugoslovanskem vrhu umetnosti. Cmerič. Šotra. Prvo svoje delo, tihožitje s sadeži, vazo in krožnikom, je naredil na embalažni papir. Prvo nagajeno delo. Že takrat je pokazal, kakšen bo njegov stil. Barve so danes seveda drugačne. Če je takrat prevladovala rumena in siva, so njegove barve danes močna rdeča, močna zelena, veliko modre, nežne rožnate. Pravi, barve lahko veliko menjaš. Če pripravljam razstavo, gledam, da delam v enih barvah, da predstavim slikarsko celoto. Vendar vedno znova se vrača k barvam, ki iz sebe bruhaajo življenje, ga neusmiljeno oklepajo in spet sproščajo.

Rad se vrača k naivi. Naiva na čestitkah, naiva na vitražih, naiva na cenjenih drobnih malih grafikah, namenjena širšemu krogu ljudi. Zakaj pa ne? Umetnik predobro ve, da je najtežje v hišo obesiti prvo sliko. Ko je tu prva, je tudi druga, tretja. Vendar prva! Ta mora biti prijetna za oko, simpatična, zgovorna, prikupna in - poceni. Prav grafika ima tu največ možnosti. Svoje male grafike je ponudil za novoletne čestitke, za 8. marec. Le malo podjetij se je odločilo za odkup. Pa vendar je to marsikje edini način, da bo umetnost prišla v neko hišo. Čeprav skozi zadnja vrata. Mogoče se bo potem v ljudeh le zbudila želja po nečem lepem, kulturnem, poduhovljenem...

Veliko načrtov ima. Za velik uspeh ima že, da ima svojo hišo, v kateri bo kmalu nared tudi atelje z veliko, veliko svetlobe. Nekeč bodo vsi ti številni okvirji z motivi, ki jih imajo nekateri tudi za pregrešne, viseli na teh stenah. Za obiskovalce bo uredil svojo zasebno malo galerijo. Tiha želja, ki jo goji že toliko let, bo uresničena. Tudi Gorenjska bo z njo pridobila.

D. Dolenc

Odmevna Sodnikarjeva razstava

Dva meseca je v kamniškem gradu Zaprice postavljen del zbirke ljudskega zbiratelja Josipa Nikolaja Sadnikarja - Razstava zasenčila kulturno življenje Kamnika

Kamnik - Pred dvema mesecema so na kamniškem gradu Zaprice odprli dolgo načrtovano razstavo, ki naj bi prikazala osebnost zbiratelja Josipa Nikolaja Sadnikarja, kamniškega rojaka, veterinarja, prijatelja številnih literatov, slikarjev in salonskih umetnikov. Razstava prikazuje leta 1964 odkupljeno zbirko, ki jo je kamniški muzej več let strokovno obdeloval, da jo je letos slednjič prikazal kamniški javnosti.

Razstava se je omejila predvsem na osvetlitev Sadnikarjeve osebnosti, to pa skuša doseči skozi predmete iz njegove obsežne zbirke. V šestdesetletnem razdobju (od leta 1993 do 1952) je namreč Sadnikar zbral prek 4000 predmetov, kamniški muzej jih je odkupil kakih 1460. Vseh kajpak v razstavi ni mogel prikazati. Zbirka obsega predvsem starine, ki jih je Sadnikar nabral v kmečkih in meščanskih domačijah v kamniški okolici, ki jo je obiskoval kot veterinar. Poleg predmetov, ki so jih v kmečkih in meščanskih gospodinjstvih v tem in prejšnjih stoletjih uporabljali Kamničani in okoličani, je Sadnikar rešil propada tudi marsikateri predmet arheološke vrednosti. Del zbirke namreč obsega lepe in zanimive eksponate vse od praveka do antike. Razstava prikazuje tudi obsežno Sadnikarjevo korespondenco z znamenitimi sodobniki: Gasparijem, Malešem, Plečnikom, Govekarjem, Jamo, Ivano Kobilco, Viktorjem Parmo, Ferdodom Veselom in drugimi.

V dveh mesecih se je na zapriškem gradu vrstilo prek 600 obiskovalcev, kar za tako majhno mesto nikakor

ni majhna številka. Odkar namreč nudi kamniški muzej na ogled to zbirko, je zanimanje za Maleševu galerijo in za razstavišče Veronika kar nekoliko zbledelo. V Veroniki so za nekaj časa sploh prenehali z občasnimi razstavami in bodo vitrine napolnili šele jeseni.

Se večje zanimanje bo Sadnikarjeva razstava, ki je bila odprta koncem šolskega leta, brzkone zbudila jeseni, ko jo bodo obiskale organizirane skupine šolarjev. Vsako leto namreč kamniške galerije in muzeje obiščejo srednješolski kamniške in domžalske občine, prihajajo pa tudi iz Ljubljane. V poletni sezoni pa je Sadnikarjeva zbirka mamila predvsem turistov. V okviru ene od blejskih turističnih agencij, ki organizira letovanje za tujce, so vključeni tudi obiski Kamnika in Velike planine, tako da je večino turističnega obiska galerij pripisati agencijski organizaciji. Med obiskovalci so zato na Zapricah našli največ Angležev, Nemcev in Holandcev, ki jih prav tako zanima vse, kar je v zvezi z narodovno zgodovino in ljudskim izročilom.

Spričo velikega zanimanja, ki ga je razstava zbudila že prve mesece (sicer so jo postavili kot stalno), razmišljajo, da bi jo razširili. Na ogled je namreč komaj tretjina odkupljene zbirke, preostali dve tretjini še nista strokovno ovrednoteni. Prihodnja razstava pa bo verjetno prikazana v drugačnem kontekstu. Najbrž jo bodo vklopili v stalno kulturno zgodovinsko zbirko Kamnika, ki jo trenutno načrtujejo, tako da je Sadnikarjeva osebnost s sedanjo razstavo docela zaokrožena.

D. Z. Žlebir

tako daljevskega hoče biti. Po svoje je. Pa vendar vseeno čisto svoj. Njegove barve so močne, linije polne oblin. Če primerjaš črte in obline na njegovih slikah kar vsakih po enako, toda ne tako močno izražene, da nam njih črt skoraj ne vidiš.

Ce vidim takšno sliko na razstavi, pravi slikar, vem, da se je posteno namučil z njo. Taka slika ni hitro narejena. Popsod so me, ki se jih moraš držati.

O njem so kritiki zapisali, da se v delih odraža slikarjevo življenje, polno trpkih spominov in grenkobe. Čutne oblike pri njem menjajo v enotno obliko, kot da se rojevajo v Panekod se oblike spreminjajo v

njegovo sliko zaželi imeti doma. Pa naj bo to cvetlični šopek, iz katerega buta erotično življenje, ali pa nekaj iz njegove naive, ali čisto navadne rožice v vazi, ki pa so seveda spet po Plemljevo oblikovane in obarvane.

Vsega se je že lotil v življenju. Prav toliko rad, kot slika, tudi kipari, v lesu, v glini, slika na steklo, se loteva tudi keramike in zdaj se pripravlja tudi na oblikovanje lesa in železa skupaj. V kleti ima že pripravljeno material. Le še hišo, ki jo je pred dobrimi šestimi leti kupil za brezjansko cerkvijo, mora urediti. Iz Janežkove ledenice - gostilničar Janežek je včasih v tej hiši prideloval led - bo nekoč postala topla hiša, polna slikarjevih izpovedi o

Ohrid v paketu (z biserom)

Mesto stoletij

Lepotec ob enem najbistrejših jezer na svetu - v mesecu juliju vidimo kar 22 m globoke - je bil že od nekdaj dobro utrjen. Stare kronike pričajo, da je bilo v mestu toliko izvirov in obilje hrane, da ga 497 ni mogel zavzeti niti bojevitih vzhodnogotski kralj Teodorik. Izkopavanja so pokazala, da najstarejši ostanki trdnjave nastali pred dvajsetimi stoletji, zidovje, ki stoji še danes, je po domnevah arheologov iz dobe carja Samuela, ko je bil Ohrid prestolnica makedonskega carstva.

Obzidje, visoko 3 do 15 metrov je - razen z jezerske strani - obdajalo ves hrib, severni strani pa je štrlelo nadenj deset raznih stolpov. V središčnem delu trdnjave se ohranjen zid, ki je delil vladarsko palačo od prebivališča za vojake. V ta »gornji« imenovani del so vodila vrata z dvema mogočnima polkrožnima stolpoma. V drugem delu trdnjave, v današnjem »varošu«, so stanovali dvorjani. To prostrano, utrjeno so - kolje gnezdo je imelo dvoje vrat. Dolna por - ne stoji več, večkrat prezidana Gorna por - pa je bila glavni vhod v mesto vse do 1912. obzidje je vzdanih precej delov starih tičnih spomenikov.

Ce se od »Gornega saraja« med bujnim rastlinjem napotimo k jezeru, naletimo na tanke zgodnje krščanske bazilike iz 5. ali 6. stoletja. Zgrajena je bila iz velikih belih in rdečkastih kamnitih blokov in povsem mož - no je, da so za gradnjo uporabili tudi ma - terial iz antičnega gledališča. Pod debelo plastjo nasutega peska se skriva 100 kv. me - trov prelepega, živopisanega mozaika z geometrijskimi ornamentmi, s pticami in živalmi; med odkopavanjem so našli tudi celce zlatih mozaičnih kamenčkov, kar po - meni, da se je notranjost kupol nekoč ble - stala v zlatu.

Le dober lučaj naprej so ostanki mošeje naret, kjer so 1943 med ruševinami našli temelje in zidove samostana svetega Pan - teljmona, ki ga je zgradil Kliment, potem sta z Naumom skupaj prišla na Ohrid. Tu bila 893 prva slovanska univerza, saj je Kliment, ki je v bogoslužje uvedel jezik

makedonskih Slovanov, veliko učencev. Poleg prevodov iz grščine mu pripisujejo tudi lastna dela, ZITIJE SV. METODIJA, eno od dveh PANONSKIH LEGEND in SIN - NJSKEGA PASTIRJA. Kliment si je v sa - samostanu sam izkopal grob in izklesal na - grobnik. Bil je tudi prvi slovanski škof z na - zivom EPISKOP VELICKI, pozneje pa ga je cerkev proglasila za svetega, postal je zaščitnik mesta in zato tega velikega moža začetkov slovanske kulture najdemo na marsikakšni freski, ko drži v rokah mesto oziroma cerkev. Njegova podoba je krasila težke, s srebrom okovane in poldragimi kami okrašene platnice evangelijev in okvire nekaterih ikon.

Malo manj kot stoletje pozneje, 976 so si - novi brsjaškega kneza, David, Mojzes, Aron in Samuel ustanovili prvo državo ma - kedonskih Slovanov, 983 pa je Samuel vladal samostojno in njegova prestolnica Ohrid je cvetela do 1014, ko ga je na Belasici pre - magal bizantinski cesar Vasilij II. Ta poraz je bil je obenem velika človeška tragedija za premagano Samuelovo vojsko. Domov se je vračalo 14.000 slepcev, Vasilijevi rablji so pustili po eno oko le vsakemu stotemu, da je lahko vodil svoje tovariše.

V mestu, ki je tudi po razpadu Samu - elove države 1018 ostalo pomembno trgo - vsko in prometno stičišče, je bilo središče sorazmerno samostojne arhiepiskopije. Tu so se zbirali slikarji in arhitekti, ki so daleč od konstantinopolskega klera našli svoj - stven slikarski in graditeljski izraz. David Talbot Rice, angleški bizantolog je 1961 za - pisal: »Danes je nemogoče študirati bi - zantinsko umetnost, ne da bi človek obiskal Makedonijo. Ob pogledu na freske v ohridski Sveti Sofiji je še posebej dobro videti način, kako so neznanli slikarji slikovito reševali svoje kompozicije. Popolnoma neupravičeno je govoriti o čisto bizantinski šoli...« Sv. Sofija, ta svojstvena galerija stoji v spod - njem delu utrdb, 100 m daleč od jezera. Polovico fresk je uničenih, saj so jo Turki prezidali v džamijo in šele po drugi svetovni vojni je z UNESCOvo pomočjo dobila zdaj - šno podobo. Tu najdemo ob prizorih iz stare zaveze, Kristusovega in Marijinega življenja

tudi najstarejši znani Klimentov portret poleg njegovega učitelja, apostola Cirila. Se posebej se vtisne spomin monumentalna kompozicija Marijinega vnebovzvetja iz ka - tere veje občutena, preprosta človeška žalost. Pod zvočnimi oboki stare cerkve iz 11. st. so danes koncerti ohridskega poletja in vstopnica za dober koncert velja le 100 din!

V bližini Gorne porte pa je cerkev sv. Kli - menta. 1295 jo je bizantinski namestnik Pro - gon Zgur posvetil Bogorodici Perivlepti. Ta izjemen kulturni spomenik ne osuplja z monumentalno veličino, marveč s sklad - nostjo po človeški meri. Freske, polne dra - matične moči, dinamike in barve polifonije sta naslikala Mihajlo in Evtihij, velika moj - stra, ki se nista več pokorila idealizirani lepoti poznokomnenskega sloga, marveč sta svoje like približala preprostim vernikom. Najbolj pretresljiv je prizor Kristusovega objokovanja, na katerem je ožaloščena Mati božja naslikana z razpuščenimi lasmi - kar je redkost -, med množico živih obrazov pa je še skupina naralk - preprostih žensk iz ljudstva. 1365 se je končala druga faza umet - nostne zgodovine tega hrama. Z ene izmed

fresk razpoznamo ohridske cerkvene dosto - janstvenike in posvetne gospodarje tik pred usodno bitko ob Marici.

V cerkvi je shranjena tudi zbirka tri - desetih ikon, ki sodi med najstarejše in naj - znamenitejše na svetu. Nekatero ikono so poslikane na obeh straneh, saj so jih nosili v procesijah, njihovi srebrni okvirji pa so mojstrovine zlatarske obrti.

Ozke uličice starega mesta odkrijejo še marsikakšno cerkev ali kapelico, tri med nji - mi pa zagotovo zaslužijo obiskovalčovo po - zornost. Prva stoji na koncu mesta, na vi - soki, navpični steni, od koder je najlepši pogled na jezero; to je Sv. Jovan Kaneo. Pri Sv. Nikoli Bolničkem najdemo portrete srbskega carja Dušana, njegove žene Jelene, sina Uroša in sv. Save, v Sv. Bogorodici Bolnički pa je ikonostas s sijajnimi rezbari - jami iz 1830.

Alenka Bole-Vrabec

PRIHODNJIC: Z ladjo do Sv. Nauma

Ljubenski načrti

V spomin na pet ustreljenih talcev sredi vasi praznuje krajevna skupnost Ljubno danes praznik – Zadnja leta hiter razvoj – Tudi vnaprej zahtevni pri nalogah in načrtih

Ljubno – Pred leti so bili pogoji za razvoj boljši, saj je dovolj sredstev dajala »gramoznica«, za denar ni bilo nobenih problemov, danes pa se vse pogosteje treba zatekati k samopriskrevku. Na to obdobje pa so bili Ljubnčani pripravljivi, zato so srednjeročni program tako prilagodili.

Komunalno so vse štiri vasi – Ljubno, Otoče, Posavci in Praproče – kar dobro uredili. Manjka jim le še dva kilometra asfalta do Praproče, za kar pa bodo težko zbrali sredstva. Vas šteje majhno število prebivalcev, od občine pa si težko obetajo pomoč.

Krajevna skupnost namreč leži na »tromeji« občin Kranj, Radovljica in Trzin in ta obrobna lega se jim tudi pozna pri tem. Tudi do novega naselja v Ljubnem bodo potegnili asfalt, v Posavcu pa gradijo stanovalnijski blok, do katerega bo prav tako vodila asfaltna pot. Blok bo sprejel 24 družin delavcev, ki so zaposleni pretežno v otoški Iskri.

Nekoliko kritično je tudi s preskrbo krajanov. Trgovina na Posavcu je bila sicer modernizirana, v Ljubnem pa morajo na to še malo počakati. Njihova mala trgovina (poslovalnica blejske Špicerije) je že več let pretesna in temačna, zato bodo prihodnje leto zastavili z gradnjo nove. Stala bo v spodnjem delu Ljubnega, saj v ozki, strnjeni vasi ni moč dobiti druge primerne lokacije.

Tudi most čez Savo je eden od problemov, na katerega Ljubnčani opozarjajo že več let. V planu je

pravzaprav nov železobetonski most, vendar šele 1985. leta. Do tedaj pa bodo starega čuvali pred povodnjo. Z vodo so preskrbljeni s treh strani, a voda je kljub temu še vedno dokajšen problem. V gornjem delu Ljubnega jo primanjkuje, pa tudi cevi so že precej dotrajane. Problematičnejše je torej vodovod iz Drage. Od radovljiške komunalne skupnosti pričakujejo, da bo kmalu to uredila.

Praznični teden

Ljubno – Krajevni praznik so Ljubnčani začeli praznovati že v soboto, ko so priredili kolesarjenje za trim značko. V nedeljo so tekmovali strelci, gasilci pa so pripravili vajo pred gasilskim domom.

Včeraj so v Iskri v Otočah odprli razstavo o Tekstilni zadrugi Otoče, predhodnici današnje Iskre, nato pa se z ustanovitelji (iz leta 1937) zadržali na prijateljskem srečanju. Osrednja prireditve bo danes, 24. avgusta. Pri spomeniku NOB v Ljubnem bo osrednja komemorativna svečanost.

Jutri bodo za pokal krajevske skupnosti tekmovali v namiznem tenisu. V soboto bo proslava s kulturnim programom in podelitvijo krajevnih priznanj, tu pa si bodo krajanje lahko ogledali tudi razstavo o Tekstilni zadrugi Otoče, ki jo bodo dan poprej prenesli iz Iskre v Dom TVD Partizana v Ljubno.

V Ljubnem so si zaželeli tudi več telefonskih priključkov. Za zdaj jih je le kakih 25, če ne štejemo tovarne, trgovine in šole. Zanimanje za razširitev krajevske telefonske mreže pa je bilo tako veliko, da so sklenili tvegati dokajšnjo investicijo. Dobil naj bi 235 priključkov, 170 v Ljubnem. Naložba bo znesla milijon dinarjev, na krajana pa bo prišlo štiri stare milijone in pol. Investicija pripada dvema občinama, Radovljici in Kranju, telefon pa bodo napeljevali iz Podnarta.

Sčasoma bo pretesno tudi ljubensko pokopaljšče. Zemljišče za širitev imajo, vprašljiv bo le denar. Leta 1979, ko so naložbo načrtovali, je znesla le 300.000 dinarjev, zdaj bo verjetno še enkrat več.

Načrti so neskrbnosti, toda zajemajo tiste naloge, ki so za nadaljnje življenje krajevske skupnosti nujne.

Za požarno varnost so dodobra poskrbeli, saj je v vseh vaseh kar nekaj protipožarnih bazenov, letos septembra pa bodo dogradili še enega. Stal bo 400.000 dinarjev, k njegovi izgradnji pa bo prispevala tudi samoupravna interesna skupnost za požarno varnost.

D. Ž. Zlebir

Smledničani praznujejo

Smlednik – V spomin na talce iz Smlednika, ustreljene v prvih dneh na Gorenjskem, krajevna skupnost Smlednik te dni praznuje. V počastitev praznika se že ves teden vrste športne in družabne prireditve, vslek praznovanja pa je bila sobotna slovesnost.

Praznovanje se je začelo že minulo nedeljo, ko so pri kulturnem domu v Smledniku priredili streljanje z zračno puško, istega dne pa so se na trimsko kolesarjenje podali tudi rekreativni kolesarji. V četrtek so na igrišču odigrali košarkarsko tekmo, v petek in soboto sta bili nogometni tekmi. Mnogi so se Smledničani zbrali na veseljem kresovanju na Starem gradu. Tega dne so v osnovni šoli Simona Jenka odprli tudi razstavo ročnih del, ki so jo pripravili smledniški upokojenci. Razstavo si je bilo moč ogledati tudi še v soboto. Za prihodnji petek načrtujejo še tradicionalni tek dvojice po stazah partizanov.

Osrednja slovesnost je bila v soboto. Začela se je s sprejemom svojcev padlih talcev in gostov v domu krajevske skupnosti. Nato so se krajanje zvrstili v povorko, ki se je vila vse od doma krajevske skupnosti do osnovne šole, mesta zborovanja. Tu je slavnostni govornik orisal razvoj krajevske skupnosti, pri čemer ni pozabil na žrtve izpred več kot štiri desetih let, ki se jih Smledničani spominjajo ob praznovanju. Prav tako pa so krajanje ponosni na današnji razvoj, saj jim je z lastnim prizadevanjem uspelo v marsičem olajšati življenje. Na slovesnosti so razvili prapor pionirske skupine gasilskega društva, nato pa s krajšim kulturnim programom dali srečanju še slovesnejši ton. Zaključili so ga s tovariškim srečanjem, kjer je za razvedrilo skrbel domači ansambel.

D. Ž.

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(44. zapis)

Sorci (tako si pravijo domačini v Sorci) so imeli svojo cerkev sv. Stefana že v 13. stoletju. Cerkev sama pa je bila že mnogokrat prezidana; nazadnje, v letu 1882, celo popolnoma zamenjana za novo, sezidano v nekako sodobnem gotskem slogu, ki pa umetniško čutečim ljudem nikoli ni bil všeč – ta pompozna »psevdogotika«! Ko je bila stara, prava gotika vendar tako preprosta, tiha in prisrčna. – Oltarna slika sv. Stefana je zrelo delo (iz l. 1741) slovitega slikarja Valentina Metzingerja, ki je ustvarjal pri nas v letih 1727–1759.

Tudi na sedanjem župnišču, na vnanji steni, je upodobljen mučenec sv. Stefan. V posebni slikarski tehniki »sgrafito« ga je izdelal kipar Stane Jarm. Lepo delo, Sori v okras!

Sora (le kako bi rekel: v Sori ali na Sori, oboje je menda prav; res pa se je bolj uveljavilo v Sori) ima v bližnjem hribovju pravcati kraški svet, celo večjo podzemeljsko jamo ima na Kravjeku. Sicer pa vse tako kaže, da je bila Sora že prastaro naselje, če že ne predzgodovinsko pa vsaj že v rimski dobi obljubeno. Na to misel nas usmerjajo najdbe grobov in ostanki rimske stavbe na Groblju med Rakovnikom in Soro.

Tudi svojo redno šolo so Sorci imeli že leta 1874. Ob osvoboditvi je dobila ime po narodnem heroju Avgustu Barletu. Je pa kot nižje organizirana osnovna šola le podružnica popolne osemletke »Heroja Franca Bukovca« v Medvodah – Preski. – Na pročelju sorške šole je pritrjeno bronasto poprse heroja Barleta.

Se vedno se mudim v Sori (najraje bi rekel na Sori, t. j. na vasi, ne v vodi, a je menda le bolj prav: v Sori) in vasujem pri pisatelju F. S. Finžgarju.

Pisatelj Ivan Cankar in igralec Anton Verovšek v gosteh pri prijatelju F. S. Finžgarju v Sori 11. junija 1911.

CANKARJEV OBISK V SORCI

Bilo je dne 11. junija 1911 so sorškega župnika Finžgarja obiskali: pisatelj Ivan Cankar, njegov bratranec Izidor Cankar in igralec Anton Verovšek. O ložnostno sliko je posnel Šolski vitel Ponikvar, ohranila pa je naša slovsstveni zgodovini sorški teljica Ana Grebenčeva.

Takrat je bil Ivan Cankar nesporen prvak slovske lepote besede, Izidor Cankar pa umetnostni zgodovinar, Anton Verovšek dramski umetnik, oblikovalec slovske umetniške govornice.

F. S. Finžgar je bil veljaven – realist, ki zajema snov za povesti iz resničnega življenja.

Bila je to zlahtna družba, ki sestala tisto leto v Sori v ljubnem Finžgarjevem župnišču.

Pisatelj Ivan Cankar je Finžgar rad imel in cenil. Znan Cankar izrek, da sta pesnik Anton Močnik in pisatelj F. S. Finžgar tako moža, tako aristokratskih poselec, kot da ju ni rodila slovske kmečka mati, je pozneje povzel pisatelj Ivan Pregelj.

FINŽGARJEV VELIKI PETELIN

Napak bi bilo, če bi se imenoval »divji« petelin. Za petelinu mu slovski lovci pravijo je »veliki«, »mali« pa je res (Domači petelini, če so še tako seve ne veljajo!).

Prav v gozdovih nad Soro je gar uplenil svojega prvega (in njeja?) velikega petelina. Kakor to rečijo, me žuli že nekaj let brezjanskih šolskih sestrah v njihovem Domu napravil fotograf posnetek petelina, za katerega dila sestra Hermina Resmančkina škofa Jegliča, da je petelin, ki ga je uplenil pisatelj gar v gozdovih nad Soro in ga nagačiti za spomin, kot lovstvo fejo. No, čez nekaj let pa zve imajo Finžgarjevega nagačenega likega petelina na Bledu v vili lasti Vide Andoljškove.

Svojo čudovito lepo novelo petelina je pisatelj v resnici do-

GORENJSKI GLAS

GLASILO OSTVOBODILNE FRONTI ZA GORENJSKO

TAKO SMO PISALI 1952 . . .

DRAŽGOŠANI BODO ZIDALI NOVO ŠOLO

Dražgoše, ki so znane iz herojskih borb januarja 1942, še danes nimajo šolskega poslopja. Pouk je že vsa leta po osvoboditvi v leseni baraki. V prvih po vojnih letih so si Dražgošani postavili najprej lastne domove, zdaj pa mislijo začeti z zidanjem šole.

V soboto, 11. oktobra, je bil ogled zemljišča, kjer naj bi stala nova šola. Sezidati mislijo dvorazrednico. V njej bodo tudi prostori za gospodinjske tečaje in krojenje ter za učiteljska stanovanja. Že to jesen bodo začeli pripravljati gradbeni material v upanju, da bo drugo leto v tem času stavba že pod streho.

Zidavo te nove šole je dal tudi občinski odbor v Železnikih v svoj gospodarski načrt.

PONAREDIL JE OPOROKO

Pred okrajnim sodiščem v Kranju se je moral te dni zagovarjati občan iz Zabjega pri Trsteniku, kjer je ponaredil očetovo oporoko, po kateri je hotel razlastiti pravo dedinjo, svojo sestro Ančko in njenega moža. Stvar je prišla na dan in krivci so pod teže dokazov priznali krivdo. Sodišču je izreklo ostro obsodbo: občan je bil obsojen na tri leta zapore, mož in njegova žena Ančka pa vsak po eno in pol leta zapore. To naj bi bil obnem resen opomin vsem, da se s takimi stvarmi ni šaliti.

IVAN JAN:

Ob 40-letnici tragedije v Udinem borštu

Bataljoni 18. policijskega polka gorskih lovcev, ki so konec julija prišli z Bavarskega na Gorenjsko, so bili razmeščeni v neposredni bližini Kranja in s tem Udinega boršta, in sicer v Sentvidu, v Smledniku in v Naklem, z nekaterimi četami pa še v Radovljici in v Predosljah.

Zato ni bilo težko vseh teh sil, ki so poleg krajevnih orožniških posadk in poleg dela 171. rezervnega policijskega bataljona na Bledu sodelovale v tem napadu, naglo pripraviti za pohod na bližnji Udin boršt, kamor so vodile lepe ceste. Komandant Hermann Franz je hitro zbral nekaj čez 3000 mož. Na enega borca Kokrškega bataljona je prišlo približno 50 nemških napadalcev, in to svežih, dobro oboroženih, motoriziranih, z dobro izdelanim načrtom, se pravi z velikansko prednostjo v moči, čemur moramo dodati še veliko prednost glede na možnost presenečenja, kar vse je tokrat Nemcem obetalo uspeh.

Komaj je preteklo nekaj ur, so bili policijski oddelki že v okolici Udinega boršta. Nekaj čez poldne 13. septembra so napadalci že začeli prodirati v gozd . . .

Prav v tem času so se nič hudega sluteči partizani sredi gozda ob Kapniku začeli prebujati in vstajati. O tem pripoveduje tudi eden izmed udeležencev tega dogajanja Stane Vrhovec Robin:

» . . . V bližnjem zvoniku je ura odbila pol dveh popoldne, ko se je bataljon prebudil . . . V več strani so bile poslano patrulje, da raziščejo teren.

Sonce je neumljeno žgalo, le tam proti Stolu so se grmadili težki oblaki in obetali dež. Zaradi visoke praproti in valovitega terena smo mogli spremljati patrulje s pogledi. Izginile so v goščavi, a kmalu so naletele na Nemce . . .

Drugi udeleženec tega spopada, tedanji vodnik Karel Kravcar, pa o teh odločilnih trenutkih pravi:

»Nekaj čez poldne smo iz Dupelj dobili prvo obvestilo, da je na cesti opaziti neke premike Nemcev, in sicer da jih je več kakor običajno. Takoj je bilo v več smeri poslanih nekaj patrulj. Kmalu je bilo čuti, kaj se dogaja, kajti iz smeri, kamor so patrulje odšle, smo zaslišali streljanje. Patrulje so se vrnile in povedale, da so povsod naletele na Nemce.

Ena izmed patrulj pa se ni vrnila, a ker je bilo v njej nekaj domačinov iz Dupelj, smo pač menili, da bodo že še prišli, ker dobro poznajo teren. A kazalo je, da so jo Nemci že zajeli. Takoj smo se pripravili na spopad; nameravali smo se prebiti proti Kriški gori. V to smer je bilo najmanj čistine in umik najkrajši. Ko bi prišli čez cesto Križe-Golnik, bi bili že na varnejšem.

Do tedaj smo še vedno mislili, da so Nemci šli le v manjšo, slučajno hajko z nekaj sto možmi. In če prihajajo z dupeljske strani, jih v smeri proti Golniku verjetno ne bo. A kmalu smo začutili, da so pripravili nekaj večjega, kajti tudi v tej smeri smo naleтели nanje. Z obeh strani se je tudi tu vnelo streljanje. Tedaj je bilo ukazano: »Preboj v smeri Kranja! Obrnilo smo se in z orožjem v rokah poskusili še v to smer, a tudi tu smo trčili ob Nemce! Spet smo se obrnili in se umaknili proti sredini gozda . . .«

Pomočnik mitraljezca Izidor Kuljad-Jožek pa pravi, da je tedaj, ko so že začutili Nemce, njihova patrulja iz Dupelj prinesla tudi pismo, namenjeno Janezu Perku. Pisala mu je žena ali sestra.

»Brati ga je začel pred nama«, se spominja Izidor Kuljad-Jožek, a ga ni mogel dokončati. Dobil je tako treme, da je težko izgovarjal besede. Zato ga je dal brati apotekarju Zdenku Lavički. Pismo je bilo žalostno, prav poslovilno . . . Potem smo se pomikali globlje v gmajno.

Ko so se borci vrnili v Udin boršt, so storili natanko to, kar so hoteli Nemci, ki so medtem nezadržno obkoljevali gozd. Partizani so bili zdaj prisiljeni sprejeti obrambo v neugodnih okoliščinah in proti neprimerno močnejšemu napadalcu. Že ta začetek ni ustrezal partizanski taktiki.

Kjerkoli so se skušali prebiti, povsod so jih Nemci pritisnili nazaj v Udin boršt. Poleg tega pa komandir Janez Perko tokrat ni kazal tiste udarnosti, ki je bila zanj tako značilna. Kot da ga je nekaj zlomilo . . .

O začetkih spopada 13. septembra je polkovnik Hermann Franz zapisal, da so črto, ki

je bila predvidena za izhodišče napada, in sklenil ob petih popoldne. O tem je radijski zvezi obveščen na poveljniško mesto, ki je bilo postavljeno v Zgornjih Dupljah 17.40 se je v gozdu že začelo močno streljanje.

Pri tem je policijski polkovnik ugotovil, da obkoljeni partizani nimajo nobenega upanja na rešitev. Pozno popoldne so imeli obeh straneh že prve padle in ranjene poveljniško mesto, je zapisal polkovnik Hermann Franz, »so privedli tudi do ujetnike. Tedaj smo alarmirali tudi do alpskega področja . . . Ta je bila na Bledu»

.. Da je bilo nemško poveljstvo tako natančno o namerah Kokrškega bataljona, potrjuje dejstvo, da je Janez Perko videl in slišal govoriti o napadu na Udinega boršt in o vohunih iz orožnike v Dupljah še kdo, ki je vohunil s strani gozda . . .

• Tedaj je padel Jože Pance (prva žrtev) uspešni eden izmed bratov Toporš – oba iz Dupelj.

• Predolgo zdrževanje Janeza Perka pri posvetovanju z Zg. Dupljah, njegova poznejša neodločnost glede preboja in njegova, njemu tuja zamišljenost v prvi vrsti kaže na to, da je to noč rvedel o dezertiranju Mihe, ki je sredi avgusta oziroma pred mesecem prešel k Nemcem in začel izdajati. To beseno nanj učinkovalo tako, da je delal napako za katero pozno se je vrnil k enoti, prepuzno jo je povedal, ni se takoj mogel odločiti za preboj. K temu nam jim vodijo vse dotodanje raziskave.

(se nadalj)

Nova pridobitev gorenjskega gasilstva

Gasilsko reševalna služba iz Kranja ima novo specialno gasilsko vozilo — Naprava z velikimi sposobnostmi bo zadostila potrebam v prihodnjih dveh desetletjih — Skupna naložba treh gorenjskih občin

Kranj — Večletna prizadevanja delavcev gasilsko reševalne službe iz Kranja za nakup specialnega gasilsko vozila so končno privedla do spodbudnega rezultata. V carinskem skladišču že čaka na skorajšnjo uređitev predpisanih formalnosti in registracijo nov gasilski avtomobil Magirus-Deutz.

Po skrbnem zbiranju informacij o vrstah specialnih vozil so 1979. leta razpisali natečaj za ponudbe, na katerega so se prijavili štiri izdelovalci, med njimi dva nemška in po francoski ter jugoslovanski. Stroški iz razpisne komisije so se delili za vozilo tovarne Magirus-Deutz. Upoštevali so zahtevo po čim večji enotnosti celotne sestave vozila po kar najboljših kvaliteta- novega avta.

Novo gasilsko vozilo, ki je opremljeno s 30-metrsko hidravlično lestvijo, s katero se je moč povzpeti do 11. nadstropja, ni uporabno le izključno za posege na visokih zgrad- Omočja namreč učinkovitejšo tudi ob požarih v nižjih nad- jih zaradi pristopa k ognju od in zato večje preglednosti, prav pa je možna uporaba lestve do 15 stopinj pod ravno stojišča vozila. Vozilo zagotavlja zaradi svojih teh- nskih sposobnosti varno vožnjo pri hitrosti do 95 kilometrov na uro in tudi veliko nosilnost — do 360 kilogramov — pri popolnoma izte- lestvi. V višja nadstropja je z njim napeljati več vodnih ce- loščad na koncu lestve ima vgra- instrumente za priključitev rčnih in pnevmatskih strojev reševanje, lestve je pri reševanju uporabita za dvig bremena do 3 tone, v vozilu pa je prav tako električni agregat za potrebe nje- delovanja in razsvetljavo. Vozilo bo prav gotovo ustrez- potrebam gasilsko reševalne v prihodnjih dveh desetletjih. Kljub smotnosti naložbe v novo vozilo, ki sedaj stane z vsemi daj- blizu 1,8 milijarde dinarjev, je denar zanj sila težko zago- oviti. Zato so se v treh občinah, gorenjski, škofjeloški in trziški, do- dili za skupno vlaganje. Del- stvov so prispevale samoupravne

interesne skupnosti za varstvo pred požarom, zavarovalna skupnost ob- čine Tržič, civilna zaščita občine Kranj in nekaj organizacij zdru- ženega dela. Drugi del sredstev so zbrali na osnovi samoupravnega sporazuma o združevanju in razpo- rejanju sredstev za izgradnjo dru- žbenih in komunalnih objektov v občini Kranj za obdobje 1981—1985, s katerim se po programu B za- gotavlja tudi nakup gasilske opreme.

Kot je pred dnevi povedal direktor gasilske reševalne službe iz Kranja Miha Molan, so vozilo plačali že ju- lija letos. Ob tem so zvezni sekre- tariat za finance zaprosili za oprosti- tev 2,93 milijona dinarjev carinskih

Hidravlično lestev je moč raztegniti do 30 metrov višine — Foto: S. Saje

Moštvo za upravljanje novega vozila Magirus-Deutz je že usposobljeno

Prevrnjeni kontejner — Pred blokom številka 163 v Bistrici pri Trzinu že več kot en mesec leži tako prevrtni kontejner. V njem je nekaj smeti, ki pa gnijejo, vendar jih nihče ne odpelje. Ni znano, ali je prevrnil kontejner: ali komunalci, ki skrbijo za praznenje kole prevrnjenega je sicer lažje prazniti, ali pa bistriška mladež, ki morala zbrati precej moči za prevrnitev precej težkega kontejnerja. Prvo ali drugo, kontejner kaže postaviti tako kot je treba in tja, kamor sodi, da bo spet lahko služil svojemu namenu. — J. Kikel

Kolesarji ne vidijo znakov

Na cestah je vse več kolesarjev, zato so pogostejše tudi nezgode — Pomankljiva oprema koles in nespoštovanje prometnih pravil sta glavna vzroka nesreč

Ko se je pred kakima dvema mesecema po vsej Sloveniji začela akcija za večjo varnost kolesarjev v prometu, domala ni bilo dneva, ko ne bi miličniki na cesti ustavljali in opozarjali kolesarje na opremo kolesa, na napake pri vožnji, za hujše kršitve prometnih predpisov pa so seveda izrekli mandatno kazen ali napisali prijavo sodniku za prekrške. Za akcijo smo se v republiki odločili, ker so zaradi množčne uporabe koles narasle tudi prometne nezgode, v katerih so bili udeleženi kolesarji. Lani je namreč v prometnih nesrečah na slovenskih cestah umrlo 140 voznikov koles in koles z motorjem, ranjenih pa je bilo 1672. Kljub temu, da so miličniki že lani s posebno pozornostjo spremljali obnašanje kolesarjev, saj so poslali sodnikom za prekrške več kot 5000 prijav, pa se varnost kolesarjev v prometu zaradi tega ni bistveno izboljšala.

Težko je sicer reči, kaj največ prispeva k taki slabi varnosti — ali oprema koles ali slabo poznavanje prometnih predpisov, verjetno pa sta to najbolj slabi »strani« kolesarjev na naših cestah. Čeprav je po novem zakonu treba imeti na zadnjem kolesu rdečo luč in ne le rdeči odsevnik, pa je na cestah še vedno največ takih koles brez luči, čisto tudi brez vseh odsevnikov, kaj šele luči. Kolesarji tudi kaj neradi pri- gajo prednjo luč na kolesu, saj se jim na ta način delno zmanjša hitrost, vendar pa, kot kaže, raje tvegajo mandatno kazen in prometno nezgodo kot pa nekaj večji mišični napor. Vožnja ob poletnih večerih skozi naselja je zato za avtomobilista prava loterija — kaj drugega ob srečevanju z neosvetljenimi kolesi niti ne more biti.

Po drugi strani pa kolesarji ne upoštevajo niti prometne signali- zacije niti drugih prometnih predpisov. Marsikateri pešec se mora z begom rešiti čez prehod za pešce, pred katerim sicer avtomobili ustavljajo, kolesarji pa ne in si z nezmanjšano hitrostjo utirajo pot med pešci na prehodu. V večini mest tudi ni kolesarskih stez, zato morajo kolesarji pred avtomobili kar na pločnike, kjer spet ogrožajo pešce, medtem ko so na cesti enakopravni udeleženci. V mestnem prometu večina kolesarjev ubira bližnjice skozi ulice, čeprav je s pro- metnim znakom zanje pot prepovedana. Mižanje pred prometnimi znaki je za kolesarje kar značilno, kljub temu, da večina prometne znake tudi pozna. Res pa je, da bo še nekaj časa trajalo, da bo na cestah več kolesarjev, ki so v svojem osnovnošolskem izobraževanju dobili tudi solidno kolesarsko znanje. Kolo namreč ni le sredstvo za šport in rekreacijo, pač pa predvsem vozilo, za katerega v prometu veljajo pravila kot za vsa druga vozila. L. M.

Bencin uhaja — Lastnik zelene »skatrec«, ki je parkiral ob kranjskem mostu čez Kokro, je verjetno osupnil nad veliko lužo bencina ob zadnjem kolesu. Ob temperaturi nad 25 stopinj C se avtomobilom s plinimi rezervoarji bencina kaj rado zgodi, da jim ob parkiranju na soncu odteče odvečni liter ali dva dragocenega pogonskega goriva. Bolje torej dolivati v rezervoar kak liter manj, kot pa bencin polivati po pločniku. — Foto: L. M.

NESREČE

TRČIL V TRAKTOR

Žiganja vas — Zaradi nepredvidne vožnje v deževnem vremenu se je v soboto v Žiganji vasi pri Trzinu po- nesrečil 17-letni Viktor Bodljaj s Pristave, ki je vozil kolo s pomožnim motorjem. Na cesti od Dupelj proti Trzinu je dohitel traktor, ki ga je vozil Andrej Gregorc iz Seničnega. Zaradi zmanjšane vidljivosti ga Bodljaj ni opazil in se mu je zaletel v zadnji del. Ranjenega so ga od- peljali v jeseniško bolnišnico.

strani ceste je hodila skupina otrok, od katere se je nenadoma odtrgal 3-letni Jože Kunšič in stekel pred avto. Kljub zaviranju ga je Lukan zbil po cesti. Težko ranjenega so otroka odpeljali v jeseniško bolniš- nico.

BREZVESTNI VOZNIK POBEGNIL

Zapuže — Občani so v četrtek, 19. avgusta, sporočili na radovljiško postajo milice, da ob lokalni cesti Zapuže—Hlebce—Begunje v naselju Zapuže leži poškodovan moški. Mi- ličniki so ugotovili, da gre za 83-let- nega Franca Cengla iz jeseniškega doma ostarelih, ki je bil hudo ranjen v prometni nesreči dan poprej od 21. do 22. ure. Brezvestni povzročitelj nezgode je pobegnil. Po sledih na kraju nezgode so prišli do podatka, da je nesrečo brččas zakrivil Boris Mencinger, star 37 let, doma iz Zapuž. Pri njem doma so našli po- škodovano vozilo, lastnika, povzro- čitelja prometne nezgode, pa jim še ni uspelo dobiti. D. Ž.

ZBIL OTROKA

Kamna gorica — Voznik osebn- nega avtomobila, 41-letni Mihael Lukan iz Kamne gorice, je v četrtek vozil v smeri Lancovega. Po desni

Strela netila požare

Kladje — V soboto, 21. avgusta, je med divjim neurjem z grmenjem strela tresčila v kozolec v Kladjah, last kmeta Franca Selaka. Razen kozolca in 8 ton sena v njem je ogenj uničil tudi dva kubična metra smre- kovih desk in plohov, vprežni plug in okopalnik za krompir. Gmotna škoda znaša 530.000 dinarjev. Istega dne pa je strela udarila tudi v prižgan televizor v stanovanju Cirila Ropreta na Braččevi v Trzi- ču. Televizor se je vžgal, zraven pa še zavese in pod v stanovanju. Ropret je nemudoma stekel na hodnik v bloku in skušal ogenj po- gasiti z gasilnim aparatom. Požar je kljub temu uničil televizor in naredil nekaj škode na stanovanjski opremi. Skupna škoda znaša 100.000 dinar- jev.

dajatev. Rešitev pričakujejo v začetu septembra, ko bodo vozilo lahko tudi registrirali. Zaradi razumevanja pristojnih služb pa so že med ča- kanjem vozila v carinskem skladišču uspeli ob pomoči inštruktorja izde- lovalca vozila usposobiti moštvo za upravljanje s sodobno gasilsko re- ševalno napravo. S. Saje

Vesel uspehov

Kranj — Čeprav se tudi gasilci na tekmovanjih držimo pregovora: važno je sodelovati, ne pa zmagovati, vseeno na naših tekmovanjih niko- mur ni vseeno, koliko točk zbere. Tudi za gasilce kranjske tovarne Sava velja to. Vse kategorije so na letošnjih tekmovanjih uspelo zbrati kar 3257,5 točk, kar ni malo. Po- sebno dobro so se odrezali starejši člani, pa tudi ostale desetine, ki so sodelovale na kranjskem občinskem in na gorenjskem področnem tekmo- vanju. Čeprav sem že 16 let upokojen, sem tem uspehov vesel, saj sem pred tem delal v savskem gasilstvu. Takšna tekmovanja ni- majo samo tekmovalnega pomena, ampak tudi prispevajo k medse- bojnemu poznavanju in sodelovanju gasilcev. I. Petrič

Požgal domačijo in napravil samomor

Gorenja vas — V soboto je ne- nadoma izbruhnil požar na domačiji Janeza Bernarda v Gorenji vasi pri Retečah. Komisija, ki je prišla na kraj požara, je ugotovila, da je bil ogenj podtaknjen, sosedje pa so vedeli povedati, da ga je podtaknil Bernard sam. Najprej naj bi ogenj zanetil v drvarnici in na seniku, nato v bivalni sobi, kjer naj bi zažgal go- spodinjski plin, v predsobi pa zakuril kubik butar. Ko je ogenj že požiral domačijo, je odšel Bernard v garažo, pognal motor avtomobila in legel k izpušni cevi, kjer se je nameraval za- strupiti s plini. Požar je povzročil za 200.000 di- narjev škode in še več bi je, ko ga sosedje in prostovoljni gasilci ne bi pravočasno zadušili. Žal pa jim ni uspelo rešiti sosedja, kajti med pre- vozom v ljubljansko bolnišnico je Bernard zaradi zaužitega ogljikovega monoksida podlegel. D. Ž.

Reševali srčno bolnico

Iz Staničeve koče na Triglavu so v soboto, 21. avgusta, gorski reševalci prepeljali v dolino 43-letno Angelo Vreš iz Dravograda ki je v gorah doživela srčni napad. Bolnico so prepeljali v jeseniško bolnišnico s helikopterjem RSNZ.

Iotokros

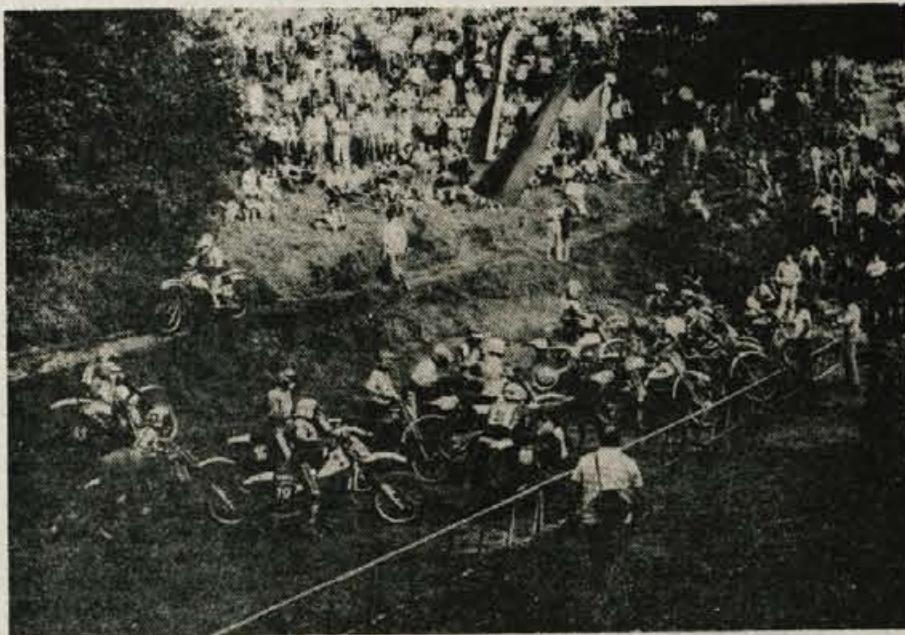
Na Breznici tekmovali v motokrosu

Žiri - Avtomoto društvo Žiri je drugič po vrsti organizator republiškega prvenstva v motokrosu v kategoriji 125 ccm. V nedeljo so na ni zgrajeni progi na Breznici tekmovali člani vseh slovenskih klubov. Omerilo se je 57 tekmovalcev. Stirje bili od domačega žirovskega kluba. Sicer pa so nastopili še od Slovenija avta, FAM Lukovice, Donjskih toplic, Slandra iz Celja, Rehove vasi, Trebnjega, Mengša, tovega Velenja, Sentvida pri Stični, Ptuja, Radovljice, Kranja in Žirja.

Najprej so startali v prvi vožnji tekmovalci z neparnimi številkami, z pol ure pa parni. Oboji so pokazali, da so se na letošnje tretje prvenstvo republiškega prvenstva dobro pripravili in da bo tekma trd boj nakovrednih moči. Še trši je bil kaj kmalu potem, ko je 32 tekmovalcev nastopilo v finalni vožnji. Za vodstvo pa se v vseh 12 krogih nenehno borila člana Slovenija avta Franc Snel s startno številko 2, ki je vozil japonskem motorju Suzuki, in Iloš Sojer s startno številko 1 na Husquarni. Zadnji krog je vrstni red nekoliko obrnil. Nesporni zmagoalec je še vedno ostal Franc Snel s startno številko 2, ki je vozil japonskem motorju Suzuki, tretji pa sstrijskem motorju KTM, tretji pa

je bil slednjič Tone Ručigon iz Mengša, ki vozi na Husquarni. Organizatorju so nedeljsko prireditve omogočile žirovske organizacije združenega dela Klavivar, Re-

mont, Etiketa, Poliks, Alpina in Mizarsko podjetje, poleg njih pa še krajevna skupnost Žiri in telesnokulturna skupnost Škofja Loka. D. Z.

V finalni vožnji je startalo 32 tekmovalcev.

Vaterpolo

Kranjski Triglav spet prvoli

KRANJ - Že pred začetkom letošnje vaterpolske sezone v prvi B ligi je bilo jasno, da bodo vaterpolisti kranjskega Triglava v tej ligi odigrali vidno vlogo, saj so bili med favoriti za visoko mesto. Po nedeljski zadnji tekmi v tej sezoni doma, ko so gostili Riviero iz Djenovičev, pa so dokazali, da so zaslužno osvojili prvo mesto in s tem mestom so si zagotovili spet pravico igranja med najboljšimi jugoslovanskimi vaterpolskimi klubi.

TRIGLAV : BOKELJ 16:5

KRANJ - Prva B vaterpolska liga - Triglav Bokelj 16:5 (4:0, 5:3, 3:1, 4:1), letni bazen, gledalcev 300, sodnika Ljubobratič (Dubrovnik), Jerman (Koper).

Triglav: Perkovič, Kuhar 2, Brinovec 1, Sirk, Stanišič 3, Stariha 1, Svarc 1, Z. Malavašič 4, Kosi, M. Malavašič 2, Vidic, Rakovec 1, Naglič.

Bokelj: Crnogorčević, P. Sijerković 1, Krivokapič 2, L. Ivovič 1, A. Sijerković, Simendić 1, Mustur, Stakić, J. Sijerković, D. Ivovič, Djalović, Popović, Bosnić.

Brez Čalka in Šveglja domačini niso imeli težkega dela, da so premagali solidne goste iz črnogorskega primorja. Triglavani so že v prvi četrtini gostom dali vedeti, da jih v Kranju čaka poraz. Bokeljani so sicer poizkušali vse, da bi poraz omilili, toda proti razigranim domačinom jim to ni uspelo.

TRIGLAV : BIJELA 9:7

KRANJ - Prva B vaterpolska liga - Triglav : Bijela 9:7 (3:1, 2:3, 3:1, 1:2), letni bazen, gledalcev 200, sodnika Jerman (Koper), Ljubobratič (Dubrovnik).

Triglav: Perkovič, Kuhar, Brinovec, Sirk 1, Stanišič, Stariha 3, Svarc 2, Z. Malavašič 1, Kosi, M. Malavašič 2, Vidic.

Bijela: Vraneš, Vujanović 2, Cicović, Malović 1, Milović 1, Malović II Spaič 1, Krivokapič, Svilanović, Mušorovski, Vuković, Pešikan 1, Roganovič.

Premočeni gledalci so v bazenu videli solidno vaterpolsko predstavo, ki je obenem odločala o prvem mestu Kranjčanov. Gostje iz Bijele so se vse do konca srečanja dobro upirali domačinom, ki so rutinsko osvojili nadaljnji dve točki. S temi pa so si zagotovili tudi prvo mesto.

TRIGLAV : RIVIERA 15:5

KRANJ - Prva B vaterpolska liga - Triglav : Riviera 15:5 (2:0, 1:1, 7:2), letni bazen, gledalcev 300, sodnika Ljubobratič (Dubrovnik), Jerman (Koper).

Triglav: Perkovič, Kuhar 2, Brinovec 1, Sirk, Stanišič 2, Stariha 2, Svarc 1, Z. Malavašič 4, Kosi 1, M. Malavašič 2, Vidic, Čalič, Rakovec.

Riviera: Damjanovič, Vukasovič, kasinovič, Cvjetkovič, Krivokapič, Ljevič, Odalović 5, Lazović, D. Malavašič, Plesnik, Stanković, G. Malovič, J. Malovič.

Gostje iz Djenovičev niso postali veliko, čeprav so Triglavu na gostovanju vzeli načrtovano zmago. Domači so tokrat zaigrali izredno dobro in nasuli točo golov. Še posebno kralj sta bili zadnji dve četrtini, v kateri Triglavani pokazali res vrhunsko igro. D. Z.

Kranjčani gredo na Triglav

Kranj - Le kdo med planinci pozna Triglav, našega najvišjega tako priljubljenega vrha. Vsaj leto se nanj povzpne vsak planinski planinec, nekateri pa v vzpon odločijo pogosteje. Zavezništvo pristopi niso tako zahtevni za izbiro planince, žal pa nekateri gorci cenjujejo in to je vzrok za nesrečne vzpon na Triglav je treba biti pripravljen in tudi primerno opremljen. Prepotrebna je strpnost na poti. Kdor gre rad v skupini na planinsko turo, pripravlja Planinsko društvo Kranj izlet na naš najvišji vrh. Vodstvom izkušenih vodnikov. Obisk na Triglav bo v nedeljo, 29. avgusta. Avtobus bo odšel iz predelne ulice v Creina do Pokljuk, odtod pa do hvoja mimo Velega polja na Triglav. Ponedeljek bo spust do doline, kjer bo ponovno čakal avtobus. Pravite potrebno planinsko opremo kaj za okrepilo in prigrizek. Podrobnejša pojasnila dajejo v pisarni Planinskega društva Kranj.

Nogomet

Gostje iz Kopra boljši

KRANJ - Slovenska nogometna liga Triglav : Koper 0:2 (0:1), stadion Stanka Mlakarja, gledalcev 200, sodnik Ponikvar (Ljubljana).

Strelca: 0:1 Kocijančič (30), 0:2 N. Finkšt (88).

Triglav: Beton, Legat, Valant, Ovsenk, Cančar (Krnj), Grubišič, Levstik, Jakara, Mokič, Tkalec, Murnik.

Koper: Ivančič, Bertok, Rioso, Pribor, Štepančič, Kocijančič, Matkovič, Ipsa, Crnalič, I. Finkšt, N. Finkšt.

Domači nogometaši so zaslužno izgubili prvo prvenstveno srečanje. Boljši gostje iz Kopra so že na startu v Kranju pokazali, da bodo v tej sezoni v slovenski ligi igrali vidno vlogo v borbi za vrh. Usodna za domačine je bila osemindvajseta minuta. V tej so Triglavani imeli res idealno priložnost, da si zagotove vodstvo. Toda žoga ni in ni hotela v mrežo. Po tej neizkoriščeni priložnosti so gostje iz hitrega protinapada dosegli zadetek. V drugem delu se je igra še bolj razživela, a domačini v konici napada niso imeli strelca, da bi premagal solidnega vratarja Ivančiča. -dh

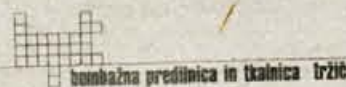
Škofjeloška nogometna liga

Škofja Loka - Na Godešiču so se sestali predstavniki nogometnih klubov iz škofjeloške občine in se dogovorili o organizaciji škofjeloške občinske nogometne lige. Igrali bodo člani, mladinci in pionirji. Tekmovanje se bo začelo 4. septembra. Ker so se prijavila samo tri mladinska moštva, bodo igrala izven konkurence med člani, njihova medsebojna srečanja pa bodo odločala o prvaku.

Pri članih bo sodelovalo 9 moštev in sicer Alpina, Gorenja vas, Jelovica, Polet I in II, Reteče I in II ter Kondor I in II. Pri mladincih bodo igrali Reteče, Kondor in Polet, pri pionirjih pa Reteče, Kondor, Alpina, Polet in Gorenja vas.

V prvem članskem kolu bodo igrali Reteče II : Polet II, Alpina : Jelovica, Gorenja vas : Kondor, Kondor II : Polet, Reteče I pa bodo proste. Pri pionirjih pa so pari Kondor : Gorenja vas in Alpina : Polet, Reteče pa bodo proste.

J. Starman

BOMBAŽNA PREDILNICA IN TKALNICA TRZIČ razglašala naslednje proste naloge in opravila na podlagi 6. čl. Pravilnika o delovnih razmerjih ter v skladu z 21. čl. Zakona o delovnih razmerjih:

V TOZD TKALNICA

VODENJE ODDELKA TKALNICE
(1 oseba za nedoločen čas)

Pogoji:

- 1. STTP - tkalske smeri ali delovodska šola,
- poznavanje tehnoloških postopkov in strojev v tkalnici,
- 1 leto delovnih izkušenj

ASISTIRANJE NAVIJALNICE
(1 oseba za nedoločen čas)

Pogoji:

- 1. poklicna šola kovinske smeri,
- poznavanje tehnoloških postopkov v navijalnici,
- 1 leto delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovski oddelek 15 dni od dneva objave.

GOSTINSKO PODJETJE TURIST LESCE

Na podlagi sklepa zbora delavcev ponovno razpisujemo prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
- upravnika DO

Pogoji:

- VKV gostinski delavec s 2 leti delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu,
- ali KV gostinski delavec s 5 leti delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu,
- da obvlada en tuj jezik,
- da je moralno politično neoporečen,

Osební dohodek po pravilniku DO. Stanovanja ni.

Pismene prijave pošljite v roku 15 dni po objavi oglasa na naslov. Gost. podj. TURIST Lesce - Razpisna komisija.

Letošnja letina sena je bila dobra, prav tako otave. Le da bi jo vsi v lepem vremenu spravili pod streho. Nekaj dni je dež nagajal, zato so zdajle ob soncu kmetje spet pohiteli s spravilom. Pri Vazarjevih v Doslovčah so jo v torek spravljali v kozolce. Lepo je gledati, kako se polnijo late, a za tistega, ki jo spravlja, prav nič prijetno opravilo. Posebno še v vročini ne. Foto: D. Dolenc

Gradimo tudi jeseni

Za vse, ki gradijo bo gotovo pomembno, če bodo na enem kraju dobili večino tistega, kar potrebujejo pri gradnji.

V Metalki na Topniški v Ljubljani, v Domžalah in v Ptujju bo v dneh do 10. 9. posebno bogata izbira gradbenega materiala.

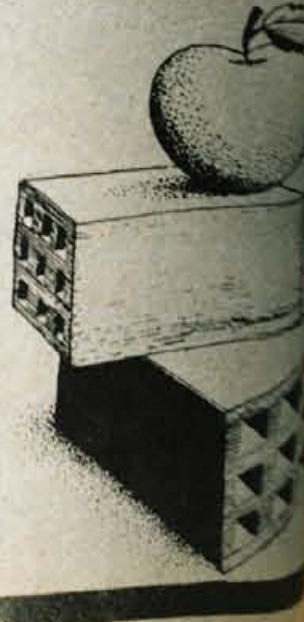
Naj vas opozorimo na: cement, cementne in opečne izdelke, apno, maltit, porolit, zidake, siporex bloke, termo in hidroizolacijski material, betonske strešnike, Schiedel dimnike, marmorne okenske police, tlak, obloge, lepilo za ploščice, fugirno maso, ploščice, betonsko železo in armaturne mreže, strešna okna, kovinske podboje, stavbno pohištvo, žlebove in cevi, vse vrste ograj.

Novost na našem trgu so tudi celotne betonske montažne garaže.

Prodajamo za gotovino, gradbene kredite, za dinarje deviznega porekla (s popustom v višini temeljnega davka).

Na kupčevo željo organiziramo tudi prevoz na gradbišče!

Z Metalko sodelujejo: Gradnja Zalec, Marmor Hotavlje, Izolirka, Termika iz Ljubljane, Plutotehnika Beograd, Bitumenka Sarajevo, Železarna Jesenice, RSC Velenje, LIKO Vrhnika, GLIN Nazarje.

MALI OGLASI
telefon 27-960

nasproti porodnišnice
C. JLA 16
— uprava
— komerciala
— ekonomska
— propaganda 28-463

PRODAM

Prodaj več PRASIČEV, težkih od 40 do 120 kg. Posavec 16, Podnart 7994
Ugodno prodaj 200 m MREŽE za fana do hiše ter 30 KOMBİ PLOŠČ. Smrekar, Sp. Besnica 108 8192
Prodaj COLN maestral 18 in TOMOS rabljen 30 dni, cena 30.000 din. Godešič 2, Skofja Loka 8198
Prodaj dve toni APNA v vrečah. Viso 31, Senčur 8290
Prodaj 9 mesecev brejo KRAVO friško. Zg. Bmik 54 8291
Prodaj REGAL katarina za dnevno sobo. Valjavčeva 6, stanovanje 14, Kranj 8292

Prodaj otroško POSTELJICO z jogijem in moško KOLO. Mramor, Frankovo naselje 41, Skofja Loka 8293
Prodaj OTROŠKI VOZIČEK — zelen zamet. Sturm, Na Kresu 24, Železniki 8294

Prodaj plinsko PEČ super ser, kuhinjski STEDILNIK kupperbusch, stoječo PEČ s kraljico peč in DREVO limone, vrzoko 1,50 m. Gorenjesavska 55, Kranj 8295

Ugodno prodaj JEDILNICO tennes — lipa Ajdovščina. Telefon 26-120 med 15. in 16. uro 8296

Prodaj večjo količino bukovih BU-TAR. Telefon 79-646
Prodaj brejo OVCO. Kokrica, Dolžanova pot 1 8298

Ugodno prodaj OJAČEVALEC z RADIODIOM HI-FI 140. Metod Jagodič, Na dvorcu 29 8299

Prodaj staro POHIŠTVO. Informacije po tel. 23-310 8300
Ugodno prodaj KUHINJSKE ELEMENTE. Mato Tunič, Lojzeta Hrovata 6, Kranj 8301

Prodaj PEČ na olje, plin, STEDILNIK na drva, trofazni STEVEC, dve zaključeni okni 100x50 cm in CIRKULAR. Bratof 279, Kranj 8302

Prodaj nov STEDILNIK (2 plin, elektrika), dobro ohranjen STEDILNIK, dva FOTELJA in KAVC in 3 OMAKICE za na zid. M. Ušeničnik, Sorlijeva 6, Kranj 8303
Mladi čmi PSIČKI, se dobijo zastoj na Trati št. 14, Cerklje 8304
Prodaj 8 don CEMENTA. Slavko Kozar, tel. 28-845 popoldan 8305

Prodaj vhodna macesnova VRATA s stransko svetlobo in vezano zastekljeno OKNO 100x90. Informacije po tel. 61-671 od 6. do 14. ure 8306

Prodaj barvni TELEVIZOR panorama montreal ultra (ekran 51), cena 3 SM. Telefon 75-248 od 18. do 20. ure 8323
Prodaj gospodinjstvi LIKALNI STROJ. Satler, Oldhamska 14, Kranj 8324

Prodaj FIAT 126-P, letnik 1976. Ivanka Potočnik, Sv. Duh 74, Skofja Loka 8319

Prodaj brako PRIKOLICO. Sifrer, Šutna 2, Žabnica, tel. 44-554 8320
ZASTAVO 750, letnik 1974, ugodno prodaj. Lakner, Cankarjeva 21, Radovljica. Ogled vsak dan od 18. ure dalje 8321
Prodaj osebni avto MERCEDES 250 SE, za 10 SM. Informacije po tel. 69-300 dopoldan (Kopač Simon) 8322

Ugodno PRODAM Z 750 I. 1976, Bajt, Zg. Bitnje 130

Prodaj ZASTAVO 750, za 1,2 SM, motor brezhiben. Tomo Prisljan, Gospodarska 17, Kranj, tel. 24-215 8333
Prodaj OPEL ASCONO-B — 1,6 prevoženih 81.000 km za 13.500 DM. Inf. na tel. 23-739

STANOVANJA

Prodaj dvosobno STANOVANJE, 50% kredit, ostalo gotovina. Naslov v oglasnem oddelku 8325
V Kranju najamem enosobno opremljeno ali neopremljeno STANOVANJE. Ponudbe pošljite na naslov: Milena Stražisar, Gerbičeva 49, Ljubljana 8326

ZAPOSLOTITVE

Začasno zaposlim delavca za delo v LIVARNI — ulivanje aluminija. LIVARSTVO — Stane PRIMOŽIČ, Zmirec 30, Skofja Loka 8327

OBVESTILA

»DEMONTAŽA«, MONTAŽA in PLESKANJE radiatorjev. Naročila in ponudbe po tel. 064-24-374 8265

KOMPAS JUGOSLAVIJA

ŠTUDENTJE!

Nudimo vam cenen polet do KRETE, dne 28. avgusta.

Cena samo 3500 din

Informacije in prijave Kompas Kranj, telefon: 28-473.

Naprašam cenjene stranke, da do 1. 10., dvignejo slike, diplome, gobeline in ostalo, ki je bilo prineseno za uokvirjenje. Jože Pernuš — STEKLARSTVO Bled, Ribenska 12/A 8269
Opraviljam VRTANJE za centralne in DOLBLJENJE (štemanje) za elektriko. Informacije v popoldanskem času. Telefon 064-24-788 8329
PLETILJE POZOR! Če imate doma pletilni stroj, lahko dobite delo na dom. Telefon 75-034 8330

OSTALO

Iščem primerno žensko, ki je pripravljena celodnevno skrbeti za hudo bolno mamo. Informacije po tel. 26-543 — Brovč, Gubčeva 7, Kranj 8331
Iščem dobrega izvajalca za polaganje PLOŠČIC (30 kv. m). Ponudbe pod: Čimprej — Ziri 8332

KZK — TOZD KOMERČNI SERVIS,

Kranj — skladišče Hra-
stje, tel.: 26-371

GRADITELJI!

Nudimo gradbeni material po konkurenčnih cenah ter celotni program stavbnega pohištva

INLES — OKNA KOMBIVAK

GASILSKO REŠEVALNA SLUŽBA
Kranj — Oldhamska 4

Po sklepu delavskega sveta Gasilsko reševalne službe Kranj in v skladu s Statutom razpisuje razpisna komisija naslednja dela in naloge:

RAČUNOVODJE

Poleg zakonskih mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri,
- 5 let prakse, od tega 2 leti na odgovarajočih delih in nalogah,
- moralnopolitična neoporečnost

Dela in naloge razpisujemo za 4-letno mandatno obdobje.

Interesenti naj oddajo vloge z dokazili o šolski izobrazbi na naslov: Gasilsko reševalna služba Kranj, Oldhamska 4, za razpisno komisijo, v 30 dneh po objavi razpisa.

O izidu razpisa bomo obvestili vse prijavljene kandidate v 8 dneh po sprejetju sklepa delavskega sveta.

ZAHVALA

Ob izgubi našega ata, starega ata, brata in strica

JANEZA BERTONCLJA

p. d. Kosovega ata s Sv. Lenarta

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in vsem, ki ste ga tako številno pospremili na zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Lepa hvala tudi zdravstvenemu osebju iz ZD Železniki, g. župniku Antonu Jakošu za pogrebni obred, praporonoši in predsedniku ZB Stanetu Bajtu za govor ob odprtem grobu. Hvala tudi pevcem za žalostinke.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

VSİ NJEGOVI

Sv. Lenart, 14. avgusta 1982

Ob boleči izgubi naše ljube žene, mamice, sestre in tete

KRISTINE UDIR

roj. JELEN

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh hudih trenutkih stali ob strani, jo pospremili na zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Iskreno se zahvaljujemo dr. Bavdku za hitro pomoč, bolniškemu osebju nevrološkega oddelka v Kliničnem centru, pevcem iz Stražišča, župniku za lep pogrebni obred in zvonarjem ter dobrim sosedom.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI: mož Franc, hčerka Andrejka, sin Milan, bratje in sestre ter drugo sorodstvo

Sp. Besnica, Titovo Velenje, Črnomelj, 14. avgusta 1982

POLETNA RAZPRODAJA
ženske, moške
in otroške konfekcije,
obutve,
usnjene galanterije
od 15. 8. do 15. 9.
do
40% ZNIŽANJE CEN
v VELEBLAGOVNICI
nama
ŠKOFJA LOKA
in BLAGOVNICI
CERKNO

- srajce
- otroška konfekcija
- ženske bluze
- ženske, moške, otroške pletenine

Dom spodbuda razvoja kmečkega turizmu

Prizadevni sovodenjski planinci gradijo na Ermanovcu planinski dom, ki naj bi postal nekakšen družbeni center oziroma središče razvijajočega se kmečkega turizma v Stari Oselci

Ermanovec – Deževno, vetrovno in skoraj novembrsko hladno vreme je v soboto prekrizalo načrte članom Planinskega društva Sovodenj v Poljanski dolini, ki so pripravljali srečanje planincev ob še ne povsem dograjenem planinskem domu na Ermanovcu nad Staro Oselico. Ker naj bi bila prireditev na prostem, so jo morali odpovedati in jo bodo pripravili 12. septembra

popoldne z enakim kulturnim programom.

Sovodenjski planinci so zelo delovni in planinstvo je v tem kraju oziroma krajevni skupnosti najbolj množična rekreacija. Čeprav živi v krajevni skupnosti le nekaj več kot 700 prebivalcev, jih je v planinsko društvo včlanjenih kar 245. Najbolj aktiven je planinski krožek na osnovni šoli, ki pod vodstvom pri-

zadnega mentorja, domačega učitelja vsako leto pripravi planinsko šolo in organizira vrsto izletov za šolarje. Če bi bili v vseh odsekih tako aktivni, pravijo planinci, bi lahko še veliko naredili. Učenci vsako leto obiščejo tudi vsa spominska obeležja in položijo vence, skratka skrbijo, da pomniki revolucije niso pozabljeni.

Vendar se ima tudi celotno društvo s čim pohvaliti. Ne le, da vsako leto pripravijo vrsto samostojnih in organiziranih izletov v naše gore in hribe in se udeležijo vseh množičnih pohodov, z izredno prizadevnostjo in navdušenostjo gradijo svoj planinski dom na Ermanovcu, ki so ga poimenovali v Dom triglavske XXXI. udarne divizije. Leta 1976 so položili temeljni kamen, prihodnje leto, ob 90-letnici organiziranega planinstva na Slovenskem in 40-letnici osvoboditve Sovodnja, pa ga nameravajo izročiti namenu. S tem menijo, se bodo najlepše oddolžili pomembnim obletnicam in krajevni skupnosti. Ob tej priložnosti bodo pripravili tudi I. spominski tek Sovodenj-Ermanovec, ki naj bi postal vsakoletna, tradicionalna prireditev.

Dom gradijo večina z udarniškim delom, saj so planinci, mladina in drugi krajanji do sedaj opravili že več kot 5600 udarniških ur. Denarja pa so porabili le dober milijon, medtem ko je zgradba vredna že več kot 4 milijone. Ves les, ki so ga potrebovali za dom so darovali okoliški kmetje, denar pa so prispevali občinska skupščina, telesno kulturna skupnost, Planinska zveza Slovenije, Termopol, oddelek za ljudsko obrambo občinske skupščine, LTH in Termika, medtem ko je Jelovica priskočila na pomoč z razrezom lesa in bo pomagala tudi pri zaključnih delih.

Vendar dom ne bo nudil zatočišča domačim in drugim planincem, ki bodo pršli na Ermanovec. Planinsko društvo se namreč dogovarja s turističnim podjetjem Plava laguna iz Poreča o skupnem načrtovanju in organizaciji letovanja. Dom na Ermanovcu naj bi postal nekakšen družbeni center za razvijajoči se kmečki turizem v Stari Oselci, kamor bi pozimi hodili letovat smučarji v organizaciji Plave lagune. Poleti pa bi delavci iz Sovodnja imeli organizirano letovanje v Plavi laguni.

L. Bogataj

Odkar so iz doline v začetku maja napeljali elektriko, je življenje pri Suhodolnikovih lažje, prijetnejše. Te dni so spravljali otavo in jo na skednju do kraja osušili s sušilnikom na elektriko. – Foto L. M.

Močnejša luč iz doline

Od maja letos sveti pri Suhodolnikovih v Kokri močnejša elektrika – Pri napeljavi pomagali krajanji, delovne organizacije, občinska skupščina Kranj, mladina in drugi

Kokra – Sedmega maja letos je na Suhodolnikovi kmetiji v Kokri zagorela električna luč. Sicer je luč svetila že prej, saj ima kmetija vodno zajetje, ki ga je s Peltonovo turbino že poprej spreminjala v elektriko, vendar pa je bilo vode vedno premalo, naprava se je zaradi starosti rada kvarila, skratka vedno jih je skrbelo, kaj bo z elektriko. Kmetija brez elektrike pa je seveda v današnjem času domala nemogoča.

V začetku maja je po električnih žicah iz doline do 900 metrov visoke kmetije prišla dolinska elektrika. Že v jeseni je namreč stekla solidarnostna akcija, ki jo je vodila krajevna skupnost Kokre. Nemalo dela in truda je bilo vložnega, saj so krajanji s prostovoljnimi delom posekali drevje in pripravili traso za električne drogeve, pri kopanju jam pa je pomagala tudi mladina, krajanji, kranjski izvršni svet, vojaki in drugi. Celotna vrednost nove električne napeljave je okoli 60 milijonov starih din, sredstva pa so poleg Anice Stularjeve, lastnice kmetije, prispevali še krajevna skupnost, sklad združenih sredstev za krajevne skupnosti pri skupščini občine Kranj, s krediti pa Gozdno gospodarstvo, sklad za intervencije v kmetijstvu občine Kranj, strokovna dela pa je pod ugodnimi pogoji opravilo Elektro Kranj. Suhodolnikovi so seveda hvaležni vsem, ki so jim z delom ali kako drugače pomagali pri napeljavi elektrike.

Po dobrih treh mesecih, odkar na kmetiji Suhodolnik lahko uporabljajo elektriko ves dan, ne le kake tri ure kot poprej, se je precej spremenilo. Peltonova turbina je sedaj pokvarjena, obratovala je le še kake dva tedna v maju, zdaj pa stoji. Verjetno jo bodo še popravili, tako da bo kljub temu za skrajno rezervo. V teh nekaj mesecih kmetija seveda ni mogla dobiti kakšnih posebnih strojev na elektriko, ki bi Stularjevi in njenim šestim dekletom ter svakinji olajšalo delo. Vendar pa so lahko kupili elektromotor, tako da večino sena in otave posušijo kar na skednju. Tudi zamrzovalno skrinjo so lahko iz doline, kjer so jo imeli pri sorodnikih, pripeljali domov, treba pa bo seveda za gospodinjstvo še kaj takega, kar je sicer v vseh gospodinjstvih že običajno, od hladilnika naprej. Morda bo kdaj na vrsto prišel tudi televizijski sprejemnik, pa še kaj. Zdaž tudi ne bo več treba pozimi z nočjo zaključiti z delom pri živini in v hiši, dekletom, vse so zelo pridne za šolo, pa se ne bo več treba učiti pri petrolejki. L. M.

Ste morda videli ...

Ljubljana – Naša najstarejša organizacija za proučevanje neznanih pojavov in neznanih letelihih predmetov UFO (NLP) društvo iz Ljubljane se obrača na vas s prošnjo, da ji sporočite, če ste morda videli kakšen nenavaden pojav ali leteči predmet. Če ste kaj takšnega videli, sporočite leto, mesec, dan in uro opažanja, podroben opis opazovanja z risbo po možnosti in naslov očitveca. Društvo zagotavlja očitvecem anonimnost, če to želijo. Podatke pošljite na naslov UFO (NLP) društvo Zveza SOLT, Studentsko naselje, blok VII, 61000 Ljubljana.

Društvo izdaja tudi glasilo. Če vas zanima, sporočite na gornji naslov!

Drzen šport

Žiri – V Žireh je bilo v nedeljo republiško prvenstvo v motokrosu. Čeravno je Breznica, kjer so Žirovci lani uredili progo, dokaj oddaljena, je prireditev obiskalo nekaj tisoč gledalcev. Staro in mlado je drlo skupaj z vse Slovenije, da si ogleda, kako dobro pripravljene so njihovi športniki. Največ je bilo kajpak Žirovcev.

Bojan Kržišnik, predsednik športne sekcije pri Avtomotu društvu, organizatorju nedeljskega tekmovalca:

»Lani je naše društvo organiziralo prvo tekmo v motokrosu, letos imamo torej že nekaj izkušenj. Lani smo usposobili tudi progo, ki je terjala veliko dela. Naši člani so se prostovoljno angažirali tudi pri pripravi letošnjega prvenstva. Več kot tisoč ur dela smo vložili vanjo. Tudi domačim organizacijam združene dela gre velika zahvala za to, da nam je letošnja organizacija tako uspela, le od Alpine bi pričakovali več. Kar pa zadeva domače tekmovalce, smo z njimi zadovoljni. Tekmujejo štirje, trije so v finalu. To pa je že lep uspeh.«

Janez Šubic z Žirovskega vrha:

»Tokrat sem prvič na tovrstni tekmi. Nanjo me je privabilo dejstvo, da nastopa tudi eden od sodelavcev, s katerim delam skupaj v rudniku. V finale sicer ni prišel, kljub temu pa je dobro vozil. Motokros mi kar ugaja.«

tekmovalci pa so vredni občudovanja. Ne le zaradi jega poguma, tudi zaradi treningov, ki jih morajo za prvenstvo dati skozi. Upam, da bodo domačini dobro odrezali.

Janja Meher iz Žirov:

»S prijateljicami smo sem gor, ker nas ta država zanima. Že lani sem si ogledala takole tekmo prav tu gor. Ravno zgradili novo progo, ni zmagal domačin, letos pa smo, da bo prvi kdo od Žirov. Navijamo za Jerneja Frlica, gorja Novaka, Marjana Zeriča in ostale. Pogumni fantje in tudi veliko kondicije imajo.«

Vsak malo pa bodo uspehi veliki

Orehok pri Kranju – Številne prireditve, ki so se vrstile ves teden in izredno lepo pripravljena proslava praznika krajevne skupnosti Orehek-Drulovka, so kot vsako leto, tudi tokrat privabile k sodelovanju in udeležbi številne krajanje. Pravzaprav bi lahko rekli, da je njihovo sodelovanje z vsakim letom tesnejše in udeležba vse številnejša. K temu veliko pripomorejo prav mladi, ki s svojo razgibano vsestransko aktivnostjo dajejo kraju svoj pečat.

Zadnja leta je bilo ob krajevnem prazniku vsakokrat kaj novega v tej krajevni skupnosti. Tokrat imajo največ pokazati prav mladi: novo nogometno igrišče ob Savi, ki je plod prizadevnosti le mladil rok. Sami so ga zgradili. Največ z udarniškim delom. Z leti ga bodo razširili, uredili tako, da bo to pravi rekreacijski center. Ne le za mlade tostran Save, temveč tudi za druge.

Izredno lepo proslavo z bogatim kulturnim programom, v katerem so nastopali tudi pevci s Kokrice, savska folklorna skupina in tamburaši, so pripravili organizatorji. Poseben pečat pa so slovesnosti dali številni nekdanji aktivisti in borci obeh zasavskih vasi. Vsem tem, ki so

prišli tudi od drugod, kjer so bila podeljena priznanja OF.

Veliko je bilo v letih po vojni enega na Orehu ali v Drulovki Veliko s prostovoljnimi delovnimi prizadevanjem krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Veliko pa je tudi za naprej. Prva naloga krajanje zdaj, da kar najbolj povežejo z novo cesto, ki jih je kljub tako nesrečno odrezala od prometnih žil, slede pa so pri gradnji naselja v Drulovki daljnja izgradnja športnih Savi, povečanje samoposredstva trgovine, javna razsvetljava dobnobno. Nekaj tega brez spevkov zagotovo ne bo urešeno. Velikokrat so krajanji že dokaj radi poprimejo. Samo za šoli je bilo narejenih preko sto stoveljnih ur! Vsak malo uspehi veliki, je pozval naš danji predsednik sveta krajevne skupnosti Tomaž Igljč. Ni udarniško delo tista vredno, več je vredno to, da sodelujejo krajanji ne le pri delu temveč odločitvah. Večja bo množica delu v krajevni skupnosti, mokratije bodo odločitve bomo zgrabili za delo, več zati... D. D.

Prijetno pri Trnovcu – Prijetno je bilo v nedeljo popoldne pri Trnovcu v Dupljah na zabavni prireditvi, ki jo je pripravilo TVD Partizan Duplje. Za razvedrilo so poskrbeli Tof, Rifle in ansambel 12. nadstropje. – Foto: J. Kokalj